

Замима
ба қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «30» июни соли 2021, №270

Регламенти техникии
«Бехатарии маҳсулоти машрубот»

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Регламенти техникии «Бехатарии маҳсулоти машрубот» (минбаъд - Регламенти техникӣ), талаботи ҳатмиро нисбат ба маҳсулоти машруботи дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот баровардашуда, равандҳои ба он алоқаманди истеҳсол, ниғаҳдорӣ, интиқол, фурӯш ва истифодаи партовҳо ва талаботро оид ба тамғагузорӣ ва бастабандии маҳсулоти машрубот барои таъмини гардиши озоди он дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

2. Регламенти техникӣ бо мақсади ҳифзи ҳаёт ва саломатии инсон, моликият, муҳити зист, ҳаёт ва саломатии ҳайвоноту наботот, пешгирии амалҳои, ки истеъмолкунандагони маҳсулоти машруботро нисбат ба таъинот ва бехатарии он ба иштибоҳ меорад, таҳия карда шудааст.

2. ДОИРАИ АМАЛИШАВИИ РЕГЛАМЕНТИ ТЕХНИКӢ

3. Регламенти техникӣ ба маҳсулоти машруботӣ, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот бароварда мешаванд, татбиқи мегардад. Объектҳои танзими техникии Регламенти техникӣ ба шумор мераванд:

- маҳсулоти машрубот;
- равандҳои истеҳсол, ниғаҳдорӣ, интиқол, фурӯш ва истифодаи партовҳо вобаста ба талабот нисбат ба маҳсулоти машруботӣ.

4. Регламенти техникӣ ба доираи маҳсулоти машруботӣ татбиқи намегардад:

- маҳсулоти машруботие, ки тавассути ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон тариқи транзит интиқол дода мешавад;

- маҳсулоти машруботие, ки бо мақсадҳои илмӣ истеҳсол карда мешавад;

маҳсулоти машруботие, ки барои истифодаи шахсии ашхоси воқеӣ бе мақсади фурӯши минбаъда дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсол мегардад;

- маҳсулоти машруботие, ки тибқи созишномаҳои тижорати хориҷӣ аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон берун содир карда мешавад;

- маҳсулоте, ки мутобиқи рӯйхат, тибқи замимаи 1 дорои спирти этилӣ мебошад.

3. ИСТИЛОҲОТ ВА МАҲҲУМҲО

5. Бо мақсади татбиқи муқаррароти Регламенти техникӣ истилоҳот ва мафҳумҳои зерин истифода мешаванд:

1) маҳсулоти машруботӣ- маҳсулоти хӯрокворие мебошад, ки аз ашёи хоми хӯрокворӣ ва (ё) маҳсулоти хӯроквории дорои спирти этилӣ ё бе истифодаи онҳо тайёр карда шудааст ва миқдори спирти этилӣ дар он ба истиснои маҳсулоти дар рӯйхати замимаи 1 Регламенти техникӣ пешбинишуда, зиёда аз 0,5 фоизро ташкил медиҳад. Маҳсулоти машруботӣ ба намудҳои зерин ҷудо карда мешавад: спирти этилӣ, нӯшокиҳои спиртӣ, нӯшокиҳои камспирт, маҳсулоти шаробӣ, дистиллятҳо, маҳсулоти пиво, маҳсулоти шарбатпазӣ, маҳсулоти хӯрокаи спиртдор;

2) ҳаҷми зиёди маҳсулоти машруботӣ - маҳсулоти машруботе, ки дар зарфҳои саноатӣ ё нақлиётӣ (зарфҳои ғунҷоишашон зиёд, аз ҷумла чалакҳои калон (бочкаҳо), зарфҳои махсуси калон, зарфҳои калонғунҷоиши интиқолии роҳи оҳан ва автомобилӣ, флекситанкҳо ва таҷҳизоти шабеҳ барои интиқол бо воситаҳои нақлиёти гуногун) ҷойгир карда шуда, барои рехтан дар зарфҳои махсуси истеъмолӣ ва истеҳсоли дигар намудҳои маҳсулоти машруботӣ ё дигар навъи маҳсулот пешниҳод гардидаанд ва то ҷойгирсозӣ дар зарфҳои махсус ва коркарди дубора ҳангоми истеҳсоли дигар намуди маҳсулоти машруботӣ ё маҳсулоти дигар ҳамчун маҳсулоти тайёр ба муомилот бароварда намешаванд;

3) маҳсулоти шаробӣ - маҳсулоти машруботӣ:

- дар натиҷаи ҷӯшиши пурраи спирти буттамеваҳои яклухт ё майдакардашудаи ангури тару тоза ё худ меваи он, шираи ангур ё шираи дигар меваҳо омодашуда;

- бо ҷӯшиши баъдинаи маҳсулоти ҷӯшонидашуда ва пухта расонидан (солгашт кардан) ё бе нигоҳдорӣ омодагардида;

- дар натиҷаи ҷӯшиши пурраи спирти буттамеваҳои яклухт ё майдакардашудаи ангури тару тоза ё худ меваи он, шираи ангур ё шираи дигар меваҳо омодашуда бо иловаи як ё зиёда аз маҳсулоти зерин: спирти этилии софкорикардашуда аз ашёи хоми ғизоӣ, соф кардани ангур, муқаттарсозии маҳсулоти шаробӣ, мевагӣ, аз ҷумла полудасозии маҳсулоти таркибаш қанддошта, маводҳои ширин, иловаҳои ғизоӣ, хушбӯйсозандаҳо, диоксиди карбон, об мутобиқи нишондоди ҳуҷҷатҳо, дар мувофиқа бо нишондоде, ки (стандарт, стандарти ташкилот, шартҳои техникӣ ё ҳуҷҷати дигар) маҳсулоти машруботӣ дар асоси он омода карда мешавад;

- барои истеҳсоли маҳсулоти шаробтайёркунӣ тибқи рӯйхат аз рӯи замимаи 3, бо истифодаи равандҳои технологӣ ва воситаҳои технологияи дар ҷадвали 10 замимаи 3 Регламенти техникӣ дарҷгардида, иҷозат дода мешавад;

4) муқаттар - маҳсулоти машруботе, ки бо зиёда аз 52 фоиз ҳиссаи спирти этилӣ мебошад, ки аз тариқи ҷолоиши оддӣ ё фраксионӣ ё шираи ҷӯшонидашуда ва софкардаи ангур, маводи шаробӣ, таҳшинҳои хамиртуруши спиртдор, таҳшинҳои ғализ, тилфҳои спиртдори ангур ва дигар маҳсулоти хӯроквории спиртдор ба даст оварда шудааст. Муқаттар барои истеҳсоли маҳсулоти машруботӣ, аз ҷумла маҳсулоти шаробӣ истифода гардида, метавонад номи мавод ё нӯшокиеро ифода намояд, ки барои истеҳсоли он корбурд мешавад;

5) маҳсулоти шарбатпазӣ - маҳсулоти машруботие ки аз асал бе илова ё бо илова кардани спирти софи этилӣ, шакар, муқаттари асал, муқаттари мевагӣ, шарбати серғизои мевагӣ, диоксиди карбон, меваи варақ-варақ буридашудаи тару тоза, шарбати меваҳои спиртдор, модда ва таркибҳои хушбӯйкунандаи табиӣи дорои нахати афзалиятнок ва таъми асал истеҳсол карда мешавад;

б) маҳсулоти пивопазӣ - маҳсулоти машруботие, ки аз ашёи хоми пиво ва (ё) пиво бе илова ё бо илова кардани мева ва дигар маводи хоми сабзавотӣ, маҳсулоти коркардшуда, хушбӯйсозандаҳо, бе иловаи спирти этилӣ истеҳсол мегардад;

7) нӯшокии камспирт - маҳсулоти машруботие, ки бо миқдори на камтар аз 7 фоиз спирти этилӣ дар маҳсулоти тайёр, бе истифода ва ё бо истифодаи спирти этилии софкардашуда ва (ё) маҳсулоти хӯроквории спиртдории бо оби муқаттар ё оби маъдани минералониаш на зиёда аз 1 г/л омода гардида, аз қисматҳои иборат аст, ки истифодаи онҳоро ҳуҷҷатҳои мутобиқати истеҳсоли маҳсулоти машруботӣ (стандарт, стандарти ташкилот, шартҳои техникӣ ё дигар ҳуҷҷатҳо) пешбинӣ менамоянд ва аз ҷумла маҳсулоти шакардор, кислотаҳо, оксиди карбон, обҷӯшҳо, шираи меваҳо (буттамеваҳо), маводи ғалладона, афшураҳо, маводи хоми сабзавот, маҳсулоти ширӣ, асал ва дигар маҳсулоти занбӯрпарварӣ (аз ҷумла асали хонаи занбӯр, прополис, шираи асал, шири модарзанбӯр), намакҳо, дигар нӯшокиҳои спиртӣ, иловаҳои ғизоеро, ки ба маҳсулоти шаробӣ ва пивопазӣ алоқамандӣ надоранд дар бар мегирад;

8) нӯшокиҳои спиртӣ - маҳсулоти машруботӣ, ки бо истифодаи спирти этилии соф ва (ё) маводи ғизоии таркибаш спиртдор ва (ё) дигар маҳсулоти машруботӣ истеҳсол шудааст;

9) маҳсулоти ғизоии спиртдор - маҳсулоти машруботӣ бо ҳаҷми беш аз 0,5 фоиз спирти этилӣ, ки аз маҳсулоти нимтайёри спиртдор иборат буда, барои истеҳсоли маҳсулоти машруботӣ истифода мегардад ва аз ҷумла маводи шаробии аз мева пухташуда, маводи шаробии спиртдори мевагӣ, шираи ангур, шираи спиртдори мевагӣ, хамираи спиртдор, афшураҳо ва обҷӯшҳои спиртдор, хӯрокиҳои серғизо, спиртҳои хушбӯй, қиёмҳои обӣ-спиртӣ, хушбӯйсозандаҳои ғизоӣ ва дигар маҳсулоти нимтайёрро дар бар мегирад;

10) спирти этилӣ - маҳсулоти машруботӣ бо ғилзати на камтар аз 88 фоиз, ки аз маҳлули моеи этилии бо усули ҷӯшонидани маводи хоми

қандӣ-крахмалии (ба истиснои маводи мевагӣ) дар натиҷаи софкорию баъдина ё бӯзасозӣ ва ё софкорию маҳсулоти спирти этилии хоми таркибаш омехтаҳои паррондошта иборат буда, инчунин аз ҷузъи асосии спирти этилии аз маводи хоми ғизоӣ омодагардида ва маҳсулоти коркардшудаи дар истеҳсоли спирти этилӣ, навъҳои шароб ва машруботи хушбӯӣи ширин истифодашаванда таркиб ёфтааст. Спирти этилӣ ба навъҳои спирти хоми этилӣ ва спирти софкардашудаи этилӣ тақсим карда мешавад. Барои истеҳсоли спирти этилӣ аз маводи хоми ғизоӣ, ки дар рӯйхати замимаи 2 дарҷ гардидааст, истифода бурда мешавад;

11) навъи спирти этилӣ аз маводи хоми ғизоӣ:

- спирти этилии софкоришуда – навъи спирти этилие мебошад, ки на камтар аз 96 фоиз қувватнокӣ дошта, бо усули ҷӯшонидани маводи хоми қанду крахмалдор ва тариқи минбаъдаи полудасозии бӯзаи хоса ё софсозии маводи хоми спирти этилӣ, ҳамчунин аз ҷузъи асосии спирти этилии аз маводи ғизоӣ омодагардида ва маводи коркардшудаи ҳангоми истеҳсоли спирти этилӣ истифодагарданда, шаробҳо, маводи хушбӯӣи машрубот ва маводи машруботи дорои омехтаҳои маҳсулоти иловагии бухоршаванда ҳосил мегардад;

- спирти этилии хом - навъи спирти этилие, ки камтар аз 96 фоиз қувватнокӣ дошта, бо роҳи тақтирсозии бӯзаи пухтарасидаи барои истеҳсоли спирти этилии соф пешбинишуда ва дорои омехтаҳои маҳсулоти иловагии бухоршаванда ҳосил карда мешавад;

12) навъи нӯшокиҳои спиртӣ:

- арақ - нӯшоки спиртӣ бо қувватнокии аз 37,5 то 56 фоиз, ки дар асоси спирти этилии софкоришуда ва оби омодасохта (ислоҳшуда) бо коркарди маҳлули обӣ-спиртӣ тавассути сорбентҳо ва полудасозии минбаъда барои поксозии пурра то ҳолати берангии маҳлули обӣ-спиртӣ бо тамби фораи ва бӯӣи хуши хоси арақ истеҳсол карда мешавад;

- арақ бо номгӯи муҳифизатии ҷойи истеҳсоли мол - навъи арақест, ки аз маҳлули беранги обӣ-спиртии қувватнокиаш аз 37,5 то 56 фоиз бо тамби фораи ва бӯӣи хуши хоси арақ истеҳсол гардида, бо роҳи омехтасозии спирти этилии софкардашудаи аз маводи хоми ғалладонагӣ тавассути оби маҳсули омодагардида (ислоҳшуда) бо коркарди ин маҳлули обӣ-спиртӣ ба воситаи карбогидрати фаъол, бе коркард ё бо коркарди шири беравғани хушк, бо полудасозии минбаъда барои тоза намудани пурра тавассути хокаи квартсӣ бо таркиби гранулометрии муқарраргардида ба даст оварда мешавад. Барои истифодаи спиртҳои хушбӯӣ ва қиёми спиртии аз дорувории хушбӯӣсозанда, мевагӣ ва дигар навъи маводи хоми ғизоӣ ё гиёҳӣ, шираи маводи гиёҳӣ, равғани эфирӣ, маводҳои хушбӯӣсозандаи табиӣ, иловаҳои ғизоӣ, маҷмӯи иловаҳои ғизоӣ ва дигар ҷузъҳои ғизоӣ бадастовардашуда, иҷозат дода мешавад;

- арақи маҳсус – навъи арақ бо қувватнокии аз 37,5 то 45 фоиз бо бӯи хуш ва тамби гуворо, ки бо илова кардани ҷузъҳои ғизоӣ ва (ё) иловаи спирти хушбӯӣ, ё дигар ҷузъҳои хушбӯӣ, бо роҳи омехтасозии

спирти софкардаи этилии аз маводи хоми ғалладона ба даст овардашуда ва бо оби махсус омодагардида (ислохшуда), инчунин бо коркарди минбаъдаи ин маҳлули обӣ-спиртӣ тавассути карбогидради ғабол ва полудасозии минбаъда барои софкорию пурра тавассути хокаи квартсӣ бо таркиби гранулометрии муқарраргардида ба даст оварда мешавад;

- маҳсулоти ликёрӣ - нӯшокиҳои спиртдор бо қувватнокии аз 7 то 60 фоиз ва на бештар аз 600 г/л таркиби қанд, ки аз омехтаи спирти софкардашудаи этилӣ, оби тайёркардашуда (ислохшуда), афшураҳои гуногуни спиртдор, нӯшокиҳои мевагӣ, шираҳо ва спиртҳои хушбӯи тавассути коркарди мева (мева ва буттамева) бадастомада, ҳамчунин маводи хушбӯи растанӣ бо иловаи шарбати шакар, равғанҳои эфирӣ, шаробҳои ангурӣ, брендҳо, кислотаи лимӯ ва дигар чузъҳои ғизоӣ (аз ҷумла диоксидаи карбон) бо таъсири баъдӣ ё бидуни тавозун ва полудасозии омехта истеҳсол карда мешавад. Ба мавҷудияти қисмҳои ҷудоғонаи растанӣ, мева ва буттамева дар бутили шаробҳои ликёрӣ, ки дар дастурамали истеҳсоли пешбинӣ шудаанд, иҷозат дода мешавад. Дар раванди истеҳсоли арақҳо, арақҳо бо номгӯи муҳофизатии ҷойи истеҳсоли мол, арақҳои махсус ва маҳсулоти ликёрӣ истифодаи спирти этилии полудашуда аз чузъи асосии спирти этилӣ ва пасмондаҳои истеҳсоли шаробҳои ликёрӣ иҷозат дода намешавад;

- аперитив - маҳсулоти машруботи ликёрӣ бо қувватнокии аз 12 то 35 фоиз, ки дар таркибаш на кам аз 50 ва на зиёда аз 180 г/л қанд дошта, бо истифодаи чузъҳои ғизоии дорои тамби сабуки талх истеҳсол карда мешавад;

- коктейл - маҳсулоти машруботи ликёрӣ бо қувватнокии аз 20 то 40 фоиз, ки дар таркибаш на зиёда аз 240 г/л қанд дошта, бо иловаи чузъҳои ғизоӣ истеҳсол мегардад;

- балзам - маҳсулоти машруботи ликёрӣ бо қувватнокии на кам аз 20 фоиз, ки дар таркибаш на кам аз 50 г/дм³ шираи умумии (маводҳои хушки) рангаш аз қаҳвагӣ то қаҳваранги тирагун бо тамби гуворо дошта, аз чузъҳои ғизоӣ ва маводҳои нимтайёри таркибашон метавонад фарогири растаниҳои давоӣ ва рангҳои қанддор бошад, омода карда мешавад;

- чин - нӯшокии спиртӣ бо қувватнокии на кам аз 37,5 фоиз, бо тамби афзалиятноки арча, ки бо роҳи хушбӯйсозии маҳлули обӣ-спиртии маводҳои хушбӯи буттамеваи арча «*Juniperus communis L.*» ва дигар моддаҳои хушбӯйкунандаи табиӣ омода гардида, дар ин ҳолат тамб ва бӯи арча нигоҳдорӣ шудааст;

- чини муқаттаршуда - нӯшокии спиртӣ бо қувватнокии на кам аз 37,5 фоиз бо тамби афзалиятнок ва нақхати арча, ки бо роҳи софкорию якқарата ё бисёркардаи омехтаи спирти этилии қувватнокиаш на кам аз 96,2 фоиз ва оби омодакардашуда (ислохшуда) бо иловаи меваҳои арча, бе илова ё бо илова кардани дигар маводи хоми растанӣ ва (ё) моддаҳои хушбӯи табиӣ, бе илова ё бо иловаи спирти софкоришудаи этилӣ, бо иловаи (дар ҳолати зарурӣ) оби омодакардашуда (ислохшуда), бе илова

ва ё бо иловаи рангҳо, ширинкунандаҳо ва дигар иловаҳои ғизоӣ ба даст оварда мешавад;

- чини ноб - чини муқаттаркардашуда таркибаш дорои на зиёда аз 0,1 г/л қанд мебошад, ки нақхаташ махсусан тавассути маъмулан аз нав муқаттарсозии спирти этилӣ, ҳангоми ҷой доштани ҳама намуди гиёҳҳои (маводҳои хоми) табиӣ истифодашаванда, ҳамчунин аз муқаттарсозии чини қувватнокиаш на кам аз 70 фоиз бе иловаи рангҳо ба даст оварда мешавад;

- ликёр - маҳсулоти машруботи ликёрӣ бо қувватнокии на кам аз 15 фоиз, ки аз спирти софшудаи этилӣ ё нӯшокиҳои спиртӣ бо иловаи маҳсулоти қанддор, маҳсулоти кишоварзӣ ё маҳсулоти ғизоӣ (аз ҷумла шир ва маҳсулоти ширӣ, шароб, моддаҳои хушбӯйкунанда) бо таркиби на кам аз 70 г/л миқдори қанд барои ликёри гелосии аз оби муқаттари гелос омодашуда, ё ҳадди ақал 80 г/л барои ликёри аз гули парпӣ ва ё гиёҳҳои шабеҳи он омодашуда, ки ягона маводи хоми хушбӯӣ буда, на камтар аз 100 г/л барои дигар ликёрҳо истифода мегардад, истехсол карда мешавад. Моддаҳои хушбӯйкунанда барои ликёрҳои мевагӣ аз қоти сиёҳ, гелос, тамашк, марминҷон, сагангур (черник), марминҷонҳои ситрусӣ, тути арктикӣ, маринҷони оддӣ, кабудбутта, брусника, ангат, ананас, инчунин барои ликёрҳои гиёҳӣ аз наъно, парпӣ, бодиён, явшони алпӣ, марҳамак ва дигар гиёҳҳои шифобахш истифода бурда намешаванд;

- ликёри қавӣ - навъи ликёр бо қувватнокии на камтар аз 35 фоиз, бо миқдори таркибии на камтар аз 250 г/л қанд;

- ликёри десертӣ - навъи ликёр бо қувватнокии на камтар аз 35 фоиз, бо миқдори таркибии на камтар аз 100 г/л қанд;

- ликёри-эмулсионӣ - навъи ликёр бо қувватнокии на камтар аз 15 фоиз, бо миқдори таркибии на камтар аз 150 г/л қанд, ғайришаффоф, бе омехтаҳои бегона, ки бо иловаи маводи ғизоӣ (аз ҷумла шир, қаймоқ, тухм) ва ҷузъҳои ғизоӣ ё бе онҳо омода карда мешавад;

- ликёри тухмӣ - навъи ликёр бо қувватнокии на камтар аз 15 фоиз, бо миқдори таркибии на камтар аз 150 г/л қанд, ки аз моеи муқаттар ва (ё) нӯшокиҳои спиртдор омода гардида, таркибаш аз зардии тухм (на камтар аз 140 г/л барои маҳсулоти тайёр), сафедии тухм, қанд ё асал, бо имконоти иловаи моддаҳои хушбӯйкунандаи табиӣ иборат мебошад;

- крем - навъи ликёр бо қувватнокии на кам аз 15 фоиз, бо миқдори таркибии на камтар аз 250 г/л қанд, ки аз маводи хоми мевагӣ (мева ва буттамева) бо илова кардани ҷузъҳои ғизоӣ (ба истиснои маҳсулоти ширӣ) истехсол мегардад;

- пунш - навъи машруботи ликёрӣ бо қувватнокии аз 15 то 20 фоиз, бо миқдори таркибии на камтар аз 300 ва на бештар аз 400 г/л қанд, ки аз спирти этилии софкардашуда бо иловаи афшураҳои спиртдор, нӯшокиҳои мевагӣ аз маводи хоми мева (мева ва буттамеваҳо), қиёмҳои спиртии аз маводҳои хоми рағани эфирӣ ва ҷузъҳои ғизоӣ бадастомада, тайёр карда мешавад;

- пунши ромӣ - навъи машруботи ликёрӣ, ки аз ром бо илова намудани афшураҳои спиртдор, нӯшокиҳои мевагӣ аз маводи мева (мева ва буттамеваҳо), қиёмҳои спиртии аз маводҳои хоми рағани эфирӣ ва моддаҳои хушбӯйсозанда бадастомада, тайёр карда мешавад;

- шароб - навъи машруботи ликёрӣ бо қувватнокии аз 18 то 20 фоиз ва миқдори таркибии на камтар аз 250 ва на бештар аз 400 г/л қанд, ки аз афшураҳои спиртдор, нӯшокиҳои мевагӣ бо илова намудани чузъҳои ғизоӣ омода мегардад;

- шарбатшароб - навъи машруботи ликёрӣ бо қувватнокии аз 16 то 60 фоиз ва миқдори таркибии на бештар аз 300 г/л қанд, ки бо истифодаи чузъҳои ғизоӣ омода карда мешавад;

- шароби талх - навъи машрубот бо қувватнокии аз 25 то 60 фоиз, бо миқдори таркибии на бештар аз 30 г/л шираи умумӣ, ки бо истифодаи чузъҳои ғизоӣ талхмазза омода мегардад;

- шароби нимширин - навъи машрубот бо қувватнокии аз 20 то 40 фоиз, бо миқдори таркибии на камтар аз 20 ва на бештар аз 100 г/л қанд;

- шароби ширин - навъи машрубот бо қувватнокии аз 16 то 29 фоиз, бо миқдори таркибии на камтар аз 80 ва на бештар аз 300 г/л қанд;

- шароби десертӣ - навъи машруботи ликёрӣ бо қувватнокии аз 12 то 16 фоиз, бо миқдори таркибии на камтар аз 140 ва на бештар аз 300 г/л қанд, ки аз маводи нимтайёр бо иловаи чузъҳои ғизоӣ омода карда мешавад;

- виски - навъи нӯшокии спиртӣ бо қувватнокии на камтар аз 40 фоиз, бо бӯи хуш ва таъми махсус, ки аз тариқи ҷолоиши як ё бисёркаратаи шираи туршкардашудаи хӯшаи ғалладона ва (ё) сумалаки аз он омодагардида бо муқаттарсозии баъдинаи нигоҳдошташуда бо қувватнокии на зиёда аз 94,8 фоиз дар зарфҳои ҷӯбии дорои ғунҷоиши на бештар аз 700 литр, дар муддати на кам аз 3 сол ва омехта кардани он бо оби омодашуда (ислоҳшуда) бидуни илова ва ё бо иловаи ранги қанд тайёр карда мешавад;

- ром - навъи нӯшокии спиртӣ бо қувватнокии на камтар аз 37,5 фоиз, бо бӯи ва таъми хос, ки тариқи суяқсозии роми муқаттар бо оби омодашуда (ислоҳшуда) бе нигоҳдорӣ ё бо нигоҳдорӣ дар зарфҳои ҷӯби булут, бе илова ё бо иловаи ранги қанд омода мегардад;

- нӯшокии спиртӣ аз маводи ғалладона - навъи нӯшокии спиртӣ бо қувватнокии аз 35 то 60 фоиз, ки аз обҳои муқаттари ғалладонагӣҳои ноустувор ё устувор, бе илова ё бо иловаи қанд ва дигар маҳсулоти таркибаш қанддошта, моддаҳои хушбӯйкунандаи табиӣ, ранги қанд, оби омодакардашуда (ислоҳшуда) тайёр карда мешавад;

13) навъи нӯшокиҳои машруботи камспирт:

- нӯшокии машруботи камспирт - навъи нӯшокии машруботие аст, ки бо истифодаи оби нӯшокӣ ё минералӣ, спирти этилии софкардашуда ва (ё) оби муқаттар, бе илова ё бо иловаи чузъиётҳои ғизоӣ истифодааш дар ҳуччат (ҳуччатҳо) нишондодашуда, мутобиқи оmodасозии маҳсулоти машрубот (аз рӯи стандарт, стандарти ташкилот, шартҳои техникӣ ва ё

дигар хуччат), аз чумла моддаҳои таркибашон қанддор ва хушбӯйкунанда истеҳсол карда мешавад;

- нӯшокии машруботи камспирти туршкардашуда - нӯшокии машруботи камспирт бо қувватнокии на зиёда аз 6 Ҷоиз мебошад, ки тариқи туршсозии хамираи спирти, туршсозии пурра ё нопурраи буттамеваҳо ва меваҳои яклухт ё буридашуда, асал, шираи он ва бе иловаи спирти этилӣ истеҳсолгардида, ҳамчунин бе истифодаи спирти этилӣ ва маҳсулоти бо иловаи спирти этилӣ омодашуда, бе илова ё бо иловаи диоксиди карбон, ё худ бо иловаи диоксиди карбони сер, ки дар натиҷаи ҷӯшонидани шира ба вучуд меояд, омода мегардад;

- шарбати асал - нӯшокии машруботи камспирти туршкардашуда бо қувватнокии аз 1,5 то 6 Ҷоиз мебошад, ки тариқи туршсозии спирти шираноки дорои на кам аз 8 Ҷоиз асал, бе истифода ё бо истифодаи асал барои ширинтар кардан ва дигар маҳсулоти занбӯрпарварӣ (аз чумла асали занбӯрхона, муми занбӯрхона (прополис), зеброс, шири модарзанбӯр ва ғ.) маводи гиёҳӣ, бе илова ва ё бо иловаи моддаҳои табиӣ қанддор, бе сершавӣ ё бо сершавии диоксиди карбон дар натиҷаи туршсозии хамираи асал омода карда мешавад;

- пуаре - нӯшокии машруботи камспирти туршкардашуда бо қувватнокии на зиёда аз 6 Ҷоиз аст, ки аз шираи туршкардаи нок ва (ё) афшураи туршсохтаи барқароргардидаи нок, бе илова ё бо иловаи маводи таркибаш қанддор, бе сершавӣ ё бо сершавии диоксиди карбон дар натиҷаи ҷӯшонидани шираи нок то ба даст овардани фишори диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутили) ғунҷоишаш на камтар аз 100 кПа бо ҳарорати 20°C тайёр карда мешавад;

- шароби себ - нӯшокии машруботи камспирти туршкардашуда бо қувватнокии на зиёда аз 6 Ҷоиз аст, ки аз шираи туршкардаи себ ва (ё) афшураи туршсохтаи барқароргардидаи себ, бе илова ё бо иловаи маводҳои таркибашон қанддор, бе сершавӣ ё бо сершавии диоксиди карбон дар натиҷаи ҷӯшонидани шираи себ то ба даст овардани фишори диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутили) ғунҷоишаш на камтар аз 100 кПа бо ҳарорати 20°C тайёр карда мешавад;

- шароби хушбӯйи себ - шароби себ аст, ки бо иловаи моддаҳои хушбӯйсозандаи табиӣ омода мегардад;

- шароби мевагӣ - нӯшокии машруботи камспирти туршкардашуда бо қувватнокии на зиёда аз 6 Ҷоиз аст, ки аз шираи туршкардаи мевагӣ ва (ё) афшураи туршсохтаи барқароргардидаи мева, бе илова ё бо иловаи маводҳои таркибашон қанддор, бе сершавӣ ё бо сершавии диоксиди карбон ё худ бо сершавии диоксиди карбон дар натиҷаи ҷӯшонидани шираи мева то ба даст овардани фишори диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутили) ғунҷоишаш на камтар аз 100 кПа бо ҳарорати 20°C тайёр карда мешавад;

- шароби хушбӯйи мевагӣ - шароби мевагӣ аст, ки бо иловаи моддаҳои хушбӯйсозандаи табиӣ омода мегардад;

14) навъи машруботи шаробпазӣ:

- шароб - маҳсулоти шаробпазӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 8,5 фоиз (ба истиснои шароб бо нишонаи чуғрофии муҳофизатӣ ё шароб бо тамғаи муҳофизатии истеҳсолӣ) то 18 фоиз (ба истиснои шароби рӯимизӣ), ки дар натиҷаи туршсозии пурра ё нопурраи буттамеваҳои ангури тару тоза, шираи ангур бе иловаи спирти этилии софкардашуда, инчунин бе иловаи (ба истиснои шароби рӯимизӣ) шираи тамаркузгардидаи ангур ва (ё) шираи тамаркузгардидаю софкоришудаи ангур тайёр карда шудааст. Шароб бо нишондоди чуғрофии муҳофизатӣ ё шароб бо нишони муҳофизатии тамғаи истеҳсолӣ метавонад ҳиссаи миқдори спирти этилиро дар на камтар аз 4,5 фоизи маҳсулоти тайёр дошта бошад. Ҳаҷми спирти этилӣ дар шароби рӯимизӣ набояд аз 17 фоизи маҳсулоти тайёр зиёдтар бошад. Ғизонокунӣ ё ширинкунӣ танҳо дар раванди истеҳсоли шароби рӯимизӣ иҷозат дода мешавад. Ҳангоми ғанисозӣ ё ширинкунӣ илова намудани шираи ангури тамаркузгардида ва (ё) шираи тамаркузгардидаю софкоришудаи ангур бояд ба андозае корбурд карда шавад, ки он тавонад ҳиссаи спирти этилиро дар маҳсулоти тайёр на бештар аз 4 фоиз зиёд намояд. Ҳангоми истеҳсоли шароби рӯимизӣ, ғанисозӣ тавассути илова кардани шираи ангури тамаркузгардида ва (ё) шираи тамаркузгардидаю софкоришудаи ангур ба амал оварда мешавад, ки аз ҳадди туршсозии нопурра гузаштааст ё шаробест, ки дар он раванди ҷӯшонидан ба анҷом нарасида, ширинсозӣ дар ҳама марҳилаи раванди технологӣ то давраи резиш дар зарфи истифодабарӣ қарор дорад;

- шароб бо нишони муҳофизатии тамғаи истеҳсолӣ - навъи шаробе мебошад, ки аз ангури навъҳои муайян ё тариқи ҳуччати (хуччатҳои) регламентии пешбинишуда, дар мутобиқат бо истеҳсоли маҳсулоти машрубот (стандарт, стандарти ташкилот, шарти техникӣ ё дигар ҳуччат) истеҳсол гардида, омехтаи навъҳои ангур, ки дар ҳудудҳои объекти чуғрофии муайян сабзида, коркард гардида, ба зарфҳои гирифта мешаванд ва дар номгӯи шароб якҷоя бо шароитҳои табиӣ ва омилҳои инсонӣ ифода ёфта, бо хусусиятҳои хок ва иқлими ин объекти чуғрофӣ ва усулҳои агротехникӣ ва технологияи истифодашаванда муайян карда мешаванд (барои шаробе, ки дар ҳудуди давлатҳои аъзо истеҳсол карда мешаванд, аз ҷониби мақомоти ваколатдор муқаррар мегардад) дар ҳуччате (хуччатҳои) пешбинӣ мегардад, ки мутобиқи он истеҳсоли маҳсулоти машрубот (аз рӯи стандарт, стандарти ташкилот, шартҳои техникӣ ё дигар ҳуччат) амалӣ сохта мешавад;

- майи хушбӯйкардашуда - маҳсулоти машрубот бо миқдори ҳиссаи спирти этилӣ аз 14,5 то 22 фоиз, ки аз шароб ва (ё) шароби ликёри бо илова намудани полудаи шароби софкардашуда, майи софкоригардида ё спирти этилии софкоришуда, инчунин моддаҳои таркибашон қанддор ва моддаҳои табиӣ хушбӯйкунанда тайёр карда мешавад;

- майи солгашта - навъи май бо нигоҳдории ҳатмӣ то ғунҷоиш ба зарфҳои (ба истиснои зарфҳои ҷӯбии булут) ба муҳлати на камтар аз 12 моҳ ё дар зарфҳои ҷӯбии булутӣ ба муҳлати на камтар аз 6 моҳ, шароби

ликёри ё шароби мевагӣ бо нигоҳдори хатмӣ то ғунҷоиш ба зарфҳо дар муҳлати на камтар аз 18 моҳ, майи пурҷӯш ё майи аълосифати пурҷӯш, ки бо усули дар зарфи махсус нигоҳдоришаванда ва нигоҳдорӣ пас аз туршсозии дуюмбора тавассути хамирмая дар зарфи хоса ба муҳлати на кам аз 6 моҳ, майи пурҷӯш ё майи аълосифати пурҷӯш, ки бо усули анъанавии классикӣ сохта шуда, дар зарфҳои бутилӣ (шишаги) на кам аз 9 моҳ нигоҳдорӣ мегардад;

- майи коллексионӣ - майи солгашт, ки пас аз ба охир расидани муҳлати хатмии нигоҳдорӣ аз ҷониби истеҳсолкунанда ба таври иловагӣ ба муҳлати на камтар аз 3 соли дигар дар бутилҳо нигоҳдорӣ карда мешавад;

- майи ликёри - маҳсулоти шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 15 то 22 Ҷоиз, ки дар натиҷаи туршсозии пурра ё нопурраи буттамеваҳои яклухт ё буридашудаи ангур ё шираи ангур бо илова кардани майи муқаттаршуда ва (ё) майи муқаттаршудаи полудашуда, бе илова ё бо иловаи шираи ангури ғизонокгардида, шираи ангури ғизонокшудаи софгардида истеҳсол карда мешавад. Ҳаҷми таркибии спирти этилӣ, ки тариқи ҷӯшонидани спирти ангури тару тоза ё шираи ангур таъмин мегардад, бояд на камтар аз 4 Ҷоизро ташкил диҳад;

- майи пурҷӯш - маҳсулоти шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 8,5 то 13,5 Ҷоиз ва иловаи диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутилии) ғунҷоишаш на кам аз 300 кПа, дар ҳарорати 20°C, диоксиди карбони сер, ки дар натиҷаи туршсозии пурра ё нопурраи спирти шираи ангур ё туршсозии дубораи маводи шаробӣ дар зарфҳои ҳавоногузар бо фишор ё бефишор ва ё бо иловаи ликёри ирсолӣ (экспедитсионӣ) омода мегардад. Майи пурҷӯш бо усули классикӣ дар зарфҳои шишагӣ (бутилҳо), тариқи нигоҳдорӣ дар зарфҳои хоса – дар зарфҳои калонҳаҷми алоҳида ё сохтори зарфҳои ҳаҷман калон истеҳсол карда мешавад. Майи пурҷӯш бо нишони муҳофизатии тамғаи истеҳсолии молӣ метавонад ҳиссаи муайяни спирти этилии на кам аз 6 Ҷоизро доро бошад;

- майи пурҷӯши аълосифат - майи пурҷӯш бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 10,5 то 13 Ҷоиз ва иловаи диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутилии) ғунҷоишаш на кам аз 350 кПа, дар ҳарорати 20°C, диоксиди карбони сер, ки дар натиҷаи туршсозии такрорӣ маводи шаробии ангурҳои навъи алоҳида ё омехтаи навъҳои алоҳидаи ангур истеҳсол мегардад;

- майи пурҷӯши гавҳарӣ - маҳсулоти машрубот бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 9 то 12,5 Ҷоиз ва иловаи диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутилии) ғунҷоишаш аз 100 то 250 кПа, дар ҳарорати 20°C, диоксиди карбони сер, ки дар натиҷаи туршсозии пурра ё нопурраи шираи ангур ё туршсозии такрорӣ маводи шаробӣ истеҳсол карда мешавад;

- майи пурҷӯши коллексионӣ - майи пурҷӯши сифати олий, ки бо усули классикӣ (туршсозии дубораи маводи шаробӣ дар зарфҳои шишагӣ

(бутилҳо)) ва баъд аз тушсозии такрорӣ нигоҳдорӣ намудан ба муҳлати на кам аз 3 сол омода мегардад;

- майи пурҷӯши шампанӣ - навъи шаробест, ки дар худуди давлатҳои аъзои майи пурҷӯш бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 10,5 то 13 фоиз ва иловаи диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутили) ғунҷоишаш на кам аз 350 кПа, дар ҳарорати 20°C, диоксиди карбони сер, ки дар натиҷаи туршсозии такрорӣ дар зарфҳои ҳавоногузар аз маводи шаробии бо технологияи махсус аз навъҳои ангури номгӯяшон аз тарафи мақомоти салоҳиятдори давлатҳои аъзо муқарраргардида, истеҳсол карда мешавад;

- майи газнокшуда - май ё маҳсулоти машрубот бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 8,5 то 12,5 фоиз ва иловаи диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутили) ғунҷоишаш на кам аз 300 кПа, дар ҳарорати 20°C, ки бо тариқи оmodасозии диоксиди карбони сунъии сери маводи шаробӣ бе илова ё бо иловаи маҳсулоти таркибаш қанддор (шираи серғизои ангурӣ, шираи серғизои софкардашудаи ангурӣ, қанд) истеҳсол мегардад;

- майи газнокшудаи гавҳарӣ - май ё маҳсулоти машрубот бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 8,5 то 12,5 фоиз ва иловаи диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутили) ғунҷоишаш аз 100 то 250 кПа, дар ҳарорати 20°C, ки бо тариқи оmodасозии диоксиди карбони сунъии сери маводи шаробӣ бе илова ё бо иловаи маҳсулоти таркибаш қанддор (шираи серғизои ангурӣ, шираи серғизои софкардашудаи ангурӣ, қанд) истеҳсол карда мешавад;

- майи ҷавон - май ё маҳсулоти машруботие, ки дар муҳлати 90 шабонарӯз баъд аз анҷоми раванди туршсозии спиртӣ ба муомилот бароварда мешавад;

- майи зери қаймоқак - май, маҳсулоти машрубот, майи ликёрӣ, майи мевагие, ки тариқи истеҳсолаш бо раванди технологӣ пас аз туршсозии пурраи шира бо кӯшиши алоқамандсозӣ бо ҳавои тоза ё оксиген тавассути пайдошавии қаймоқачҳои хосаи туршсозанда дар сатҳи болоии май ба роҳ монда мешавад. Дар сурати илова намудани муқаттари шаробӣ ё муқаттари мевагӣ, шираи ғизонокшудаи ангурӣ ё шираи ғизонокшудаи софкоригардидаи ангурӣ ҳиссаи ҳаҷми спирти этилӣ на кам аз 15 фоизро ташкил медиҳад;

- майи хушсифат - майе, ки аз як навъи ангур ё бо иловаи навъҳои дигари ангури ҳамон намуди биологӣ (вале на зиёда аз 15 фоизи ҳаҷми умумии ангури аз нав коркардкардашуда) омода карда мешавад;

- майи ором - май, маҳсулоти машрубот, майи ликёрӣ, майи мевагие, ки бе сер намудани диоксиди карбон истеҳсол мегардад. Ғизонокшавии диоксиди карбон дар майи ором аз серғизогардонии баробари фишори атмосферӣ зиёд буда наметавонад;

- майи мевагӣ - маҳсулоти машрубот бо миқдори ҳиссаи спирти этилӣ аз 6 то 22 фоиз, ки дар натиҷаи туршсозии пурра ё нопурраи меваҳои тару тозаи буридашудаи як намуд ё якчанд навъи мева бо ҳиссаи табиӣ зиёди спирти этилӣ дар шираи мевагии қисман туршкардашуда,

инчунин дар майи чавони дар ҳолати туршсозӣ қарордошта, то 5 Ҷоиз (то 8 Ҷоиз - барои шароби мевагӣ аз ашёи хоми мевагӣ, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Беларусь истеҳсол шудааст) тавассути илова кардани маҳсулоти қанддор ё аз шароби мевагии маводи шаробӣ ё аз шираи мевагии туршкардаи спиртӣ (афшураи меваҳои туршкардаи спиртӣ) бо зиёд шудани ҳиссаи табиӣи спирти этилӣ то 5 Ҷоиз бо иловаи шираи мевагии спиртдор (афшураи меваи спиртӣ), маҳсулоти қанддор бо илова кардани муқаттари мевагӣ ё спирти этилии софкоришуда омода карда мешавад. Ҷиссаи миқдории спирти этилии аз ҳисоби туршсозии спиртии меваҳои тару тоза ё шираи меваҳо таъминшаванда, бояд на камтар аз 2 Ҷоизро ташкил диҳад;

- майи мевагии рӯимизӣ - майи мевагӣ бо миқдори ҳиссаи спирти этилӣ аз 6 то 15 Ҷоиз, ки дар натиҷаи туршсозии пурра ё нопурраи меваҳои буридашуда (як намуд ё якчанд навъи мева) ё шираи мевагӣ бе ширинсозӣ ё бо ширинсозӣ омода карда мешавад;

- майи мевагии қавикардашуда - майи мевагӣ бо миқдори ҳиссаи спирти этилӣ аз 15 то 22 Ҷоиз, ки дар натиҷаи туршсозии спиртии шираи тарутозии мевагӣ ё меваҳои тарутозаи буридашуда (як ё якчанд намуд), ё худ аз маводи мевагии шаробӣ ё шираи мевагии туршкардаи спиртӣ (маводи шаробии мевагии туршонидашуда, афшураи мевагии спиртдор), маводҳои қанддор бо иловаи муқаттари мевагӣ ва (ё) шираи мевагии спиртдор (афшураи спиртдори мевагӣ) ё спирти этилии софкардашудаи аз маводи ғизоӣ истеҳсолшуда, ё муқаттари софкоришудаи мевагӣ омода карда мешавад;

- майи мевагии қавикардашудаи хушбӯй - майи мевагии қавикардашудаест, ки бо иловаи моддаҳои хушбӯйсозандаи табиӣ ё таркибҳои хушбӯйкунанда, бе илова ё бо иловаи моддаҳои таркибашон қанддор истеҳсол мегардад;

- майи мевагии бо технологияи махсус қавикардашуда - майи мевагии қавикардашудаест, ки бо истифодаи дастурҳои дар ҳуҷчат (ҳуҷчатҳо) пешниҳодгардида, дар мутобиқат бо истеҳсоли маҳсулоти машрубот (стандарт, стандарти ташкилот, шартҳои техникӣ ё дигар ҳуҷчат), воситаҳои технологӣ, ки ба май хусусияти органолептикӣ мебахшанд, истеҳсол карда мешавад;

- майи мевагии пурҷӯш - майи мевагӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 6 то 12,5 Ҷоиз ва иловаи диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутилии) ғунҷоишаш на кам аз 300 кПа, дар ҳарорати 20°C, ки бо тариқи омодаسازیи диоксиди карбон дар натиҷаи туршсозии спирти шираи мевагӣ ё туршсозии дубораи шароби мевагии аз маводи шаробӣ бо иловаи маҳсулоти қанддор омодагардида истеҳсол карда мешавад;

- майи мевагии пурҷӯши гавҳарӣ - майи мевагии пурҷӯш бо иловаи диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутилии) ғунҷоишаш аз 100 то 250 кПа, дар ҳарорати 20°C;

- майи мевагии газнокшуда - майи мевагии рӯймизӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 6 то 12,5 Ҷоиз ва иловаи диоксиди карбон дар

зарфи шишагии (бутилии) ғунҷоишаш на кам аз 250 кПа, дар ҳарорати 20°C, ки бо тариқи серсозии сунъии диоксидаи карбон истеҳсол мегардад;

- майи мевагии газнокшудаи гавҳарӣ - майи мевагии газнокшуда бо иловаи диоксидаи карбон дар зарфи шишагии (бутилии) ғунҷоишаш аз 100 то 250 кПа, дар ҳарорати 20°C;

- бренди - маҳсулоти шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на кам аз 36 фоиз, ки аз муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари конякӣ) бе илова ё бо иловаи муқаттари шаробии софкоригардида дар ҳаҷми на зиёдтар аз 50 фоиз аз миқдори спирти этилии беоб дар маҳсулоти ниҳой, бо нигоҳдории муқаттарҳо дар хумҳои чӯбии булут ё бутҳо (зарфҳои сангӣ) дар муҳлати на камтар аз 1 сол ё муҳлати ниҳойии ним сол, дар сурати ҳаҷми ғунҷоишии хумҳои чӯбии булут ё бутҳо (зарфҳои сангӣ) на кам аз 1000 литр будан омода карда мешавад. Таркиби бренди моддаҳои хушбӯйкунандаро дар бар намегирад ва танҳо ба истифодаи рангҳо барои беҳсозии ранги он иҷозат дода мешавад;

- бренди сесола - маҳсулоти шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на кам аз 40 фоиз, ки аз муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари конякӣ), бо нигоҳдорӣ дар зарфи чӯбии булут ба муҳлати на кам аз 3 сол омода карда мешавад;

- бренди чаҳорсола - маҳсулоти шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на кам аз 40 фоиз, ки аз муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари конякӣ), бо нигоҳдорӣ дар зарфи чӯбии булут ба муҳлати на кам аз 4 сол омода карда мешавад;

- бренди панҷсола - маҳсулоти шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на кам аз 40 фоиз, ки аз муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари конякӣ), бо нигоҳдорӣ дар зарфи чӯбии булут ба муҳлати на кам аз 5 сол омода карда мешавад;

- бренди олисифат - бренди бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии аз 40 то 42 фоиз, ки аз муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари конякӣ), бо нигоҳдорӣ дар зарфи чӯбии булут ба муҳлати на кам аз 6 сол тайёр мегардад;

- бренди олисифати нигоҳдоришуда - бренди бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии аз 40 то 45 фоиз, ки аз муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари конякӣ), бо нигоҳдорӣ дар зарфи чӯбии булут ба муҳлати на кам аз 8 сол тайёр мегардад;

- бренди олисифати солгашт - бренди бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии аз 40 то 57 фоиз, ки аз муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари конякӣ), бо нигоҳдорӣ дар зарфи чӯбии булут ба муҳлати на кам аз 10 сол омода мегардад;

- бренди олисифати бисёр кӯҳан - бренди бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии аз 40 то 57 фоиз, ки аз муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари конякӣ), бо нигоҳдорӣ дар зарфи чӯбии булут ба муҳлати на кам аз 20 сол тайёр мегардад;

- бренди олисифати коллексионӣ - бренди бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии аз 40 то 45 фоиз, ки аз муқаттари шаробӣ барои бренди

(муқаттари конякӣ), бо нигоҳдорӣ ба муҳлати на кам аз 6 сол ва аз тарафи истеҳсолкунанда иловатан нигоҳдорӣ кардан ба муҳлати на кам аз 3 сол дар зарфи чӯбии булут, бе назардошти дамдиҳии зарфи аввала омода карда мешавад;

- бренди олисифат бо нишондоди ҳифзшавандаи чуғрофӣ - навъи бренди мебошад, ки истеҳсоли он дар дохили як объекти муайяни чуғрофӣ сураат гирифта, аз муқаттарҳои шароби нигоҳдоришуда барои бренди (муқаттарҳои конякии) тавассути муқаттари фраксионии шароби ноби маводи шаробӣ аз навъҳои муқарраршудаи ангуре, ки ҳадди ақал 85 фоизи он дар ҳудуди як объекти муайяни чуғрофии дар номгӯи бренди нишон дода шуда, парвариш ва коркард мегардад ва дорои хосиятҳои хоси органолептикӣ, хусусиятҳои ҳокӣ ва иқлимии ин объекти чуғрофӣ мебошад, ки бо усулҳои агротехникӣ ва технологияи дар ҳуҷчат (ҳуҷчатҳо) ишораёфта (стандарт, стандарти ташкилот, шартҳои техникӣ ё дигар ҳуҷчат) истифода мегардад ва мутобиқи он маҳсулоти машрубот истеҳсол карда мешавад;

- бренди мевагӣ - маҳсулоти шаробӣ бо ҳаҷми спирти этилии на кам аз 37,5 фоиз, ки бо роҳи муқаттарсозии майи ноби мевагии рӯимизӣ ё майи ноби мевагии рӯимизӣ бо иловаи муқаттари якхелаи мевагӣ, ё худ омодашуда аз муқаттари мевагӣ ва нигоҳдоришуда дар зарфи чӯбии булут ва (ё) нигоҳдоришуда дар зарфи чӯбии булут ба муҳлати ҳадди ақал то ним сол, бо иловаи минбаъдаи қанд ва рангҳои қандӣ омода карда мешавад;

- бренди мевагии коллексионӣ - бренди мевагӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на кам аз 37,5 фоиз, ки аз муқаттари мевагӣ бо нигоҳдорӣ дар зарфи чӯбии булут ба муҳлати на кам аз 6 сол ва иловатан нигоҳдорӣ кардан ба муҳлати на кам аз 3 сол дар зарфи чӯбии булут, бе назардошти дамдиҳии зарфи аввала омода мегардад;

- арақи ангурӣ (нӯшокии қавӣ аз муқаттари шаробӣ ё муқаттари ангурӣ) - маҳсулоти машрубот бо нерӯи на камтар аз 37,5 фоиз, ки аз як ё якчанд чузъиётҳои ғизоии (аз ҷумла муқаттари шаробӣ, муқаттари ангурӣ, муқаттари шаробии софкоришуда, муқаттари ангурии софкоригардида ва маводҳои таркибашон қанддор) дорои бӯй ва тамъи маводи истифодашаванда истеҳсол мегардад;

- арақи мевагӣ - маҳсулоти машрубот бо нерӯи на камтар аз 37,5 фоиз, ки аз муқаттари мевагии софкоришуда бо илова намудан дар алоҳидагӣ ё дар якҷоягӣ бо муқаттари мевагии таркибаш қанддор ва дорои бӯй ва тамъи маводи истифодашаванда истеҳсол мегардад;

- нӯшокии қавӣ аз муқаттари нигоҳдоришудаи себӣ (калвадос) - навъи машруботе, ки дар ҳудуди давлатҳои аъзои маҳсулоти шаробпазӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 38 то 40 фоиз, аз муқаттари солгашти себӣ (калвадоси себӣ), ки дар зарфҳои чӯбии булут ба муҳлати на камтар аз 6 моҳ нигоҳдорӣ мешаванд, истеҳсол мегардад;

- нӯшокии қавӣ аз муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари конякӣ) - навъи машруботи шаробӣ бо ҳиссаи ҳаҷми спирти этилии на

кам аз 40 фоиз, ки аз муқаттарҳои конякии дар зарфҳои чӯбии булут ба муҳлати на кам аз 3 сол нигоҳдоришудаи бо роҳи муқаттари фраксионии (полоиши) майи рӯимизӣ (маводи шаробӣ) ба даст оварда шуда, тибқи талаботи ҳуччати (ҳуччатҳои) муқарраргардида мутобиқ ба омодаسازیи маҳсулоти машрубот (стандарт, стандарти ташкилот, шартҳои техникӣ ё ҳуччати дигар) нисбат ба навҳои ангур омода карда мешавад;

- нӯшокии қавӣ аз муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари конякӣ) бо нишондоди ҳифзшавандаи чуғрофӣ (коняки миллӣ) - маҳсулоти шаробие мебошад, ки истехсолаш бо объекти чуғрофии муайян маҳдуд гардида, бо ҳиссаи ҳаҷми спирти этилии на кам аз 40 фоиз ба роҳ монда мешавад ва аз муқаттарҳои шаробии нигоҳдоришаванда барои бреди (муқаттарҳои коняки нигоҳдоришуда), ки бо роҳи муқаттари фраксионигардидаи (полоишшудаи) майи ноб (маводи шаробӣ) аз навҳои муқарраргардидаи ангур дар ҳудуди як объекти муайяни чуғрофии дар номгӯи бренди нишон дода шуда, парвариш ва коркард мегардад ва дорои хосиятҳои хоси органолептикӣ, хусусиятҳои ҳокӣ ва иқлимӣ ин объекти чуғрофӣ мебошад, бо усулҳои агротехникӣ ва технологӣ истехсол карда мешавад;

- коктейли шаробӣ - маҳсулоти шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 2,5 то 8,5 фоиз, ки таркибаш на кам аз 50 фоиз шаробро (маводи шаробиро) дар бар гирифта, бе илова ё бо иловаи спирти этилии софкоришуда аз маводи ғизой ва (ё) шираи ангури спиртдор (мистел) ва (ё) муқаттари софкоришудаи шароб ва (ё) маҳсулоти таркибаш қанддор ва (ё) маводи хушбӯйкунанда, рангҳо ва (ё) об, бе сершавӣ ё бо сершавии диоксиди карбон, бо иловаи диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутилии) ғунҷоишаш аз 100 то 250 кПа, дар ҳарорати 20°C истехсол карда мешавад;

- нӯшокии шаробӣ - маҳсулоти шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 7 то 22 фоиз, бо сершавӣ ё бе сершавии диоксиди карбон, ки таркибаш на кам аз 50 фоиз шароб ва (ё) шираи ангурро дар бар гирифта, бе илова ё бо иловаи спирти этилии софкоришуда аз маводи ғизой, муқаттари шароб, муқаттари софкоришудаи шароб, шираи спиртдори ангур (мистел), маҳсулоти таркибаш қанддор, маводи хушбӯйкунандаи табиӣ ва рангҳои ғизой истехсол мегардад;

- нӯшокии шаробии хушбӯйкардашуда - маҳсулоти шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 7 то 22 фоиз, ки аз майи рӯимизӣ (маводҳои шаробӣ) бо иловаи муқаттари шароб, спирти этилии софкоришуда аз маводи хоми ғизой ё муқаттари ангурии софкоригардида, муқаттари шаробии софкоришуда, маҳсулоти қанддор ва маводҳои хушбӯйкунандаи табиӣ истехсол карда мешавад;

- нӯшокии шаробии газнокшуда - нӯшокии шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 8 то 12,5 фоиз ва бо диоксиди карбони сери шаробӣ, бо иловаи диоксиди карбон дар зарфи шишагии (бутилии) ғунҷоишаш на кам аз 300 кПа, дар ҳарорати 20°C;

- нӯшокии шаробии газнокшудаи гавҳарӣ - нӯшокии шаробии газнокшуда бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 8 то 12,5 фоиз ва фишори диоксидаи карбон дар зарфи шишагии (бутилии) ғунҷоишаш аз 100 то 250 кПа, дар ҳарорати 20°C;

- нӯшокии шаробии мевагӣ - маҳсулоти шароб бо миқдори спирти этилӣ аз 9 то 22 фоиз, бе сершавӣ ё бо сершавии оксиди карбон, ки таркибаш на кам аз 30 фоизи шароби мевагӣ (маводи шароб) ва (ё) шираи мевагии туршкардаи спиртӣ (маводи шароби мевагии туршкардаи спиртӣ) ва (ё) шираи барқароршудаи мевагии туршкардаи спиртиро (маводи шароби мевагии туршкардаи спиртиро) ташкил дода, бе илова ё бо иловаи шираи мевагии спиртӣ (афшура), спирти этилии софкоришуда, муқаттари мевагӣ, маҳсулоти қанддор, рангҳо, моддаҳои хушбӯӣ табиӣ истехсол мегардад;

- нӯшокии шаробии мевагии хушбӯйшуда - нӯшокии шаробии мевагӣ бо миқдори спирти этилӣ на кам аз 15 фоиз, ки бо иловаи моддаҳои хушбӯӣ табиӣ истехсол карда мешавад;

- нӯшокии шаробии газнокшудаи мевагӣ - нӯшокии шаробии мевагӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 9 то 12,5 фоиз, аз шароби мевагӣ бо диоксидаи карбони сери шарбобӣ, бо иловаи диоксидаи карбон дар зарфи шишагии (бутилии) ғунҷоишаш на кам аз 300 кПа, дар ҳарорати 20°C;

- вермут - майи хушбӯе, ки дорои хусусиятҳои хоси органолептикӣ буда, асосан бо истифодаи моддаҳои дар явшон «Artemisia» мавҷуд буда, тавассути қиём кардан ва (ё) дамсозӣ ба даст оварда мешавад. Барои ширинсозии май танҳо шакари карамелӣ, қанди сафед, шакари ғизоӣ, шакари тозашуда, шираи ангур, шираи серғизои ангур истифода мегардад;

- мева дар шароб (мева дар шароби мевагӣ) - маҳсулоти шаробӣ бо миқдори спирти этилӣ аз 15 то 22 фоиз, бо таркиби мевагӣ, ки вазни ҳолиси мева дар он (дар шароби мевагӣ) аз 20 то 60 фоизро ташкил медиҳад;

- нӯшокии қавии ангур - маҳсулоти шаробӣ бо миқдори ҳиссаи спирти этилӣ аз 22 то 55 фоиз, ки аз муқаттари ангур ва (ё) муқаттари софкоришудаи ангурӣ, ва (ё) муқаттари шаробӣ, бе илова ва ё бо иловаи маҳсулоти қанддор ва моддаҳои хушбӯӣ табиӣ омода гардидааст;

- нӯшокии шаробии қавӣ (аз муқаттари конякӣ) - маҳсулоти шаробӣ бо миқдори ҳиссаи спирти этилӣ аз 35 то 45 фоиз, ки бо роҳи омехта кардани муқаттари шаробӣ (муқаттари конякӣ), ба муҳлати на кам аз 3 сол дар зарфи чӯбии булут нигоҳдошташуда ва спирти софкоришудаи этилӣ бо иловаи шакар, кислотаи лимӯ, шираи булут ва нигоҳдори баъдии маҳсули тайёр дар муҳлати на камтар аз 1 моҳ истехсол карда мешавад. Ҳиссаи муқаттари шаробӣ (муқаттари конякӣ) дар ҳаҷми умумии омехтаи маҳсулоти тайёр бояд на камтар аз 35 фоиз бошад;

- нӯшокии мевагии қавӣ - маҳсулоти шаробие, ки қувватнокиаш аз 22 то 55 фоизро ташкил дода, аз муқаттарҳои мевагӣ бе илова ё бо

иловаи маҳсулоти дорои шакар, бо бӯй ва таъми маводи истифодашаванда истехсол мегардад;

15) навъи муқаттарҳо:

- муқаттари ангурӣ - навъи муқаттар бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 52 то 86 фоиз, ки бо роҳи ҷолоиши алоҳида ё омехтасозии афшураҳои ангури туршкардашуда, фӯрӯнишинии хамирмоя, фӯрӯнишинии ғилзатҳо ва мавиз омода карда мешавад;

- муқаттари ангурии софкоришуда - навъи муқаттар бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 86 то 96 фоиз, ки бо роҳи муқаттарсозӣ ва (ё) софкориҳои афшураҳои ангури туршкардашуда, фӯрӯнишинии хамирмоя, фӯрӯнишинии ғилзатҳо ва муқаттари ангурӣ омода мегардад;

- муқаттари шаробӣ – навъи муқаттар бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 52 то 86 фоиз, ки бо роҳи ҷолоиши шароби ноб (маводи шаробӣ) бо иловаи муқаттари шаробӣ ё муқаттари софкоришудаи шаробӣ бо бӯй ва таъми маводи истифодашаванда истехсол мегардад;

- муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари конякӣ) - муқаттари шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 55 то 72,4 фоиз, ки бо роҳи муқаттарсозии фраксионии шароби ноб (маводи шаробӣ) ё туршсозии шираи ангури хушкардашуда бо миқдори ҳиссаи спирти этилии на камтар аз 7,5 фоиз аз навъҳои ангури «Vitis vinifera», мувофиқи муқаррароти ҳуҷҷати (ҳуҷҷатҳои) мутобиқсозандаи истехсоли маҳсулоти машруботӣ (стандарт, стандарти ташкилот, шартҳои техникаӣ ё дигар ҳуҷҷат), бо нигоҳдории доимӣ дар зарфҳои ҷӯбии булутӣ бо ғунҷоиши зиёда аз 1000 дм³ дар муҳлати на кам аз 1 сол ё шаш моҳ дар зарфҳои ҷӯбии булутии ғунҷоишаш на кам аз 1000 дм³, ё бе нигоҳдорӣ дар зарфҳои ҷӯбии булутӣ истехсол карда мешавад;

- муқаттари шаробии нигоҳдоришуда барои бренди – муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари коняки) бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 55 то 72,4 фоиз, ки бо роҳи нигоҳдории муқаттари шароби ҷавон (нав) барои бреди бо ғунҷонидани доимӣ дар зарфи ҷӯбии булут дар ҳамаи муҳлати нигоҳдоришаванда омода карда мешавад;

- муқаттари шаробии нав барои бренди – муқаттари шаробӣ барои бренди (муқаттари коняки) бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 62 то 72,4 фоиз, ки бе нигоҳдорӣ дар зарфи ҷӯбии булут тайёр карда мешавад;

- муқаттари шаробии софкоришуда – муқаттари шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии зиёда аз 86 фоиз, ки бо роҳи муқаттарсозӣ (ҷолоиш) ва (ё) софкориҳои шароби ноб (маводи шаробӣ) бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на кам аз 7,5 фоиз, ё муқаттари шаробӣ истехсол мегардад;

- муқаттари виски - муқаттари машруботе, ки бо роҳи ҷолоиши (тақтирсозии) яккарата ё бисёркаратаи шираи туршкардашуда аз ғаладонаи растаниҳои хӯшадор ва (ё) сумалаки аз он тайёргардида бо нигоҳдории минбаъдаи муқаттар ва ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на зиёда аз 94,8 фоиз дар зарфи ҷӯбии булутии ғунҷоишаш на зиёда аз 700 литр, дар муҳлати на кам аз 3 сол омода карда мешавад;

- муқаттари ғалладонагӣ - муқаттари машруботе, ки бо роҳи полоиши (тақтирсозии) яккарата ё бисёркаратаи шираи туршкардашуда аз ғалладонаи растаниҳои хӯшадор ва (ё) сумалаки аз он тайёргардида то давраи қавишавии на зиёда аз 94,8 фоиз бо нигоҳдории таъм ва бӯйи маводи истифодашаванда омода мегардад;

- муқаттари шахдӣ - муқаттари машруботе бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 52 то 86 фоиз, ки бо роҳи полоиши (тақтирсозии) шираи туршкардаи шахдӣ ё нӯшокии шаробии шахдӣ ё нӯшокии қавии шаробии шахдӣ омода карда мешавад;

- муқаттари ром - муқаттари машрубот бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ на зиёда аз 96 фоиз, ки бо роҳи полоиши (тақтирсозии) шираи туршкарда аз маҳсулоти коркардгардидаи найшакар омода мегардад;

- муқаттари мевагӣ - навъи муқаттар бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 52 то 86 фоиз, ки бо роҳи полоиши майи ноби мевагии рӯимизӣ (маводҳои шаробӣ), афшураи туршкардашудаи мевагӣ, фӯрӯнишинии хамирмоя, фӯрӯнишинии ғилзатҳо омода карда мешавад. Муқаттари мевагӣ метавонад дар номгӯи худ номи он намуди меваҳои дар бар дошта бошад, ки аз он омода гардидааст (масалан, муқаттари олу);

- муқаттари мевагии софкоришуда - навъи муқаттар бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ на зиёда аз 85 фоиз, ки бо роҳи муқаттарсозӣ (полоиш), ё софкорӣ дар алоҳидагӣ, ё омехтасозии тилфи мевагии туршкардашуда, шираи туршкардашудаи мевагӣ аз меваҳои тарутоза (майи ноби мевагии рӯимизӣ (маводҳои шаробӣ)), афшураҳои туршкардашудаи мевагӣ, фӯрӯнишинии хамирмоя, фӯрӯнишинии ғилзатҳо, муқаттари мевагӣ омода мегардад;

- муқаттари себии нигоҳдоришуда (қалвадосӣ) – муқаттари себӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 55 то 70 фоиз, ки бо нигоҳдории доимии муқаттари себии тарутоза дар зарфи чӯбии булут дар тамоми муҳлати нигоҳдорӣ тайёр карда мешавад;

- муқаттари себии тарутоза барои бренди себӣ – муқаттари мевагӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии аз 62 то 70 фоиз, ки бо роҳи полоиши шароби ноби себӣ (маводи шаробӣ) бе нигоҳдорӣ дар зарфҳои чӯбии булут истеҳсол мегардад;

16) навъи маҳсулоти пивопазӣ:

- пиво - маҳсулоти машрубот бо таркиби спирти этилие, ки дар раванди туршсозии хамираи пивоии аз сумалаки пивопазӣ, сумалаки пивопазии хоса, розак ва (ё) маҳсулоти аз розак коркардшуда (маҳсулоти розакӣ), оби омодагардида (полудашуда) бо истифодаи туршсозандаҳои пиво, бе иловаи спирти этилӣ, хушбӯйкунандаҳо ва иловаҳои ғизоӣ, ба истиснои дар қадвали 8, замимаи 4 нишондодашуда, тайёр карда мешавад. Ба қисман ивазкунии сумалаки пивопазӣ бо ғалладонагӣ ва (ё) маҳсулоти аз он коркардгардида (маҳсулоти ғалладонагӣ) дар шароити зиёд нагардидани вазни умумӣ аз 50 фоизи вазни сумалаки пивопазӣ ва вазни маҳсулоти қанддор на зиёда аз 5 фоизи вазни сумалак, ғалла ва маводи ғалладонагӣ иҷозат дода мешавад;

- пивои гандумӣ – навъи пивое, ки аз сумалаки пивопазии гандумӣ ва (ё) сумалаки маҳсули гандумӣ бо таркиби сумалаки гандумӣ дар шароити на камтар аз 50 фоизи миқдори умумии ашёи хом ва сумалаки пивопазии ҷавӣ тайёр карда мешавад. Ба қисман иваз намудани сумалаки пивопазии ҷавӣ бо ғалладона ва (ё) маҳсулоти коркардшудаи он (маҳсулоти ғалладона) дар шароите иҷозат дода мешавад, ки вазни умумии онҳо аз 20 фоизи вазни ивазкунандаи сумалаки пивопазии ҷавӣ ва миқдори маҳсулоти дорои шакар аз 10 фоизи вазни сумалакии пивопазии ҷавӣ, ғалла ва ғалладонагиро зиёд набошад;

- пивои маҳсус - навъи пивое, ки дар натиҷаи туршсозии хамираи пиво аз сумалак ва (ё) маҳсулоти ғалладона, розаки пивопазӣ ва (ё) маҳсулотҳои розакӣ ё аз пивои коркардшуда ба даст оварда шуда, нишондоди органолептикӣ ва физикию кимиёвии пиворо бо истифодаи маҳсулоти дорои шакар ва (ё) маводи мевагию сабзавотӣ ва (ё) маҳсулоти коркарди онҳо ва (ё) иловаҳои хушбӯйсозанда тағйир медиҳад. Пивои маҳсус бояд бе илова намудани спирти этилӣ омода карда шавад. Таркиби пиво дар пивои маҳсус бояд на камтар аз 80 фоизи таркиби умумиро ташкил диҳад;

- нӯшокиҳое, ки дар асоси пиво омода карда мешаванд (нӯшокиҳои пиво) - маҳсулоти пивопазӣ бо миқдори ҳиссаи спирти этилӣ, ки дар раванди туршсозии хамираи пиво на бештар аз 7 фоиз, омодагардида аз пиво (на камтар аз 40 фоизи ҳаҷми маҳсулоти тайёр) ва (ё) аз хамираи сумалаки пиво тайёр кардашуда (на камтар аз 40 фоизи миқдори маводи хом), оби полоишфта (ислохшуда), бе илова ва ё бо иловаи маҳсулоти ғалладона, маҳсулоти таркибаш қанддор, розак ва (ё) маҳсулоти розакӣ, меваҳо (мева ва буттамева) ва дигар маводҳои растанӣ, маводи аз онҳо коркардгардида, хушбӯйкунандаҳо, иловаҳои ғизоӣ, ки мутобиқи Регламенти техникӣ истифодаашон барои истеҳсоли пиво иҷозат дода шуда, ба онҳо татбиқ мегардад, истеҳсол карда мешавад;

17) навъи маҳсулоти шарбатпазӣ:

- нӯшокиҳои шарбатии машруботӣ - навъи маҳсулоти шарбатпазӣ бо миқдори ҳиссаи спирти этилӣ аз 8,5 то 22 фоиз, ки дар натиҷаи туршсозии пурра ё нопурраи шираи асалӣ бе илова ё бо иловаи спирти софкоришудаи этилӣ, муқаттари шарбат, муқаттари мева, асал, афшураи ғизонокшудаи мева, қанди карамелӣ барои омезиши рангҳо, бо оксиди сер ё носери карбон, бо бартарияти бӯй ва таъми асал омода карда мешавад. Ба истифодаи то 30 фоиз шираи меваҳои тару тоза, афшураи меваҳои спиртдор иҷозат дода мешавад;

- маҳсулоти машруботии шарбатии газнокшуда маҳсулоти шарбатпазӣ, ки бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 8,5 то 12,5 фоиз, бо фишори диоксиди карбон дар бутили на кам аз 300 кПа дар ҳарорати аз 20°C, ки бо роҳи серсозии сунъии нӯшокии машруботи шарбатӣ бо диоксиди карбон омода гардидааст;

- нӯшокии машрубот-шарбатии қавикардашуда - маҳсулоти шарбатпазӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 17 то 22 фоиз, ки дар

натичаи туршсозии пурра ё нопурраи шираи асалӣ бе илова ё бо иловаи асал, ё худ аз шираи туршкардаи шахд бе илова ё бо иловаи афшураҳои серғизои мевагӣ, бо илова намудани спирти этилии софкоришуда, муқаттари мевагӣ, муқаттари шахдӣ омода гардидааст. Истифодаи то 30 фоиз шираи меваҳои тару тоза ва (ё) афшураи меваҳои спиртдор ё туршкардаи спиртдор ва (ё) афшураи барқароршудаи мевагӣ иҷозат дода мешавад;

- нӯшокии машрубот-шарбатии десертӣ - маҳсулоти шарбатпазӣ бо ҳаҷми ҳисси спирти этилӣ аз 15 то 17 фоиз, ки дар натичаи туршсозии пурра ё нопурраи шираи шахд, бе илова ё бо иловаи шахд ё шахди аз шираи туршкардаи шахдӣ бе илова ва ё бо иловаи афшураи ғизонокшудаи мевагӣ, бо илова намудани спирти этилии софкоригардида, муқаттари мевагӣ, муқаттари шахд истеҳсол мегардад. Истифодаи то 30 фоиз шираи меваҳои тару тоза ва (ё) афшураи меваҳои спиртдор ё туршкардаи спиртдор ва (ё) афшураи барқароршудаи мевагӣ иҷозат дода мешавад;

- нӯшокии машрубот - шарбатии шахдӣ - нӯшокии спиртӣ бо қувватнокии на камтар аз 22 фоиз, ки бо роҳи хушбӯйсозии омехтаи шираи туршкардашудаи шахдӣ ва муқаттари асалӣ ва (ё) спирти софкоришудаи этилӣ, ки таркибаш набояд аз 30 фоиз камтар шираи туршкардашудаи асалиро нисбат ба миқдори маҳсулоти тайёр дар бар гирифта, ба он метавонад хушбӯйсозандаҳои табиӣ ва асал илова гардад, омода карда мешавад;

- нӯшокии шарбатии рӯймизӣ - маҳсулоти шарбатпазӣ бо миқдори ҳиссаи спирти этилӣ аз 8,5 то 15 фоиз, ки дар натичаи туршсозии пурра ё нопурраи спирти шираи асалӣ бо иловаи минбаъдаи асал ё бе иловаи он омода карда мешавад. Ба шираи асал илова намудани то 30 фоиз шираи тару тозаи мевагӣ ва (ё) афшураҳои барқароршудаи мевагӣ иҷозат дода мешавад;

- нӯшокии шарбатии қавӣ - маҳсулоти шарбатпазӣ бо қувватнокии аз 22 то 55 фоиз, ки дар натичаи туршсозии шираи асалӣ бо таркиби на камтар аз 30 фоизи маҳсулоти тайёр, бо иловаи муқаттари асалӣ, спирти этилии софкоришуда, бе илова ё бо иловаи асал, моддаҳои хушбӯйсозандаи табиӣ дорои таъми асал ва бартариятсозандаи бӯи асал омода карда мешавад;

- арақи шарбатӣ - маҳсулоти машрубот бо қувватнокии аз 35 то 55 фоиз, ки бо роҳи полоиши (тақтирсозии) шираи туршкардаи асалӣ, бо иловасозии минбаъда ё бе иловаи шахд ва (ё) ранги қандӣ барои устуворсозии ранг, бо таъм ва бӯи асал омода карда мешавад;

18) навъи маҳсулоти ғизоии спиртдор:

- спирти хушбӯй - маҳсулоти ғизоии таркибаш спиртдор, ки истеҳсолоти нимтайёри машруботи ликёрии дорои қувватнокии аз 60 то 80 фоиз ба ҳисоб рафта, таркибаш аз моддаҳои хушбӯйкунандаи бо роҳи полоиши (тақтирсозии) қиёмҳои спиртии маводи растанӣ бадастомада, афшураҳои спиртдор ва нӯшокиҳои мевагӣ аз маводи мевагӣ

(буттамевагӣ), маҳлулҳои обӣ-спиртии равғанҳои эфирӣ, асал, прополис, маводи дорӣ равғани эфир ва маводи дигари хушбӯйсозанда иборат мебошад;

- афшураҳои спиртдор - маҳсулоти ғизоии таркибаш спиртдор бо қувватнокии 25 фоиз, ки барои истеҳсоли машруботи ликёрӣ бо қувватнокии 16 фоиз пешбинӣ гардида, барои омодаسازیи нушоқиҳои ғайримашрубот (беспирт) ва барои истеҳсоли афшураи спиртдори 20 фоиза аз шохтути заминӣ, маҳсулоти аз афшураи мевагӣ бо иловаи спирти софкоришудаи этилӣ омодашуда, корбурд мегардад;

- афшураи мевагии спиртдор - маҳсулоти ғизоии таркибаш спиртдор бо қувватнокии на кам аз 24 фоиз (на камтар аз 11 фоиз барои афшураи клюква), ки тавассути ҳосил кардани моддаҳои ҳалшаванда аз меваҳои тару тоза ё хушк бо маҳлули обӣ-спиртӣ қувватнокиаш аз 24 то 60 фоиз омода гардидааст;

- қиёмҳои спиртдор - маҳсулоти ғизоии таркибаш спиртдори нимтайёр барои истеҳсоли маҳсулоти машрубот, ки аз маводи тарутоза ё хушки тундбӯй ва (ё) бебӯй бо роҳи ҳосил кардани моддаҳои ҳалшаванда бо маҳлули обӣ-спиртӣ қувватнокиаш аз 40 то 90 фоиз тайёр карда мешавад;

- шираи спиртдори ангур (мистел) - маҳсулоти ғизоии таркибаш спиртдор бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 12 то 25 фоиз, ки аз шираи ангур бо таркиби на зиёда аз 14 фоиз шакар нисбат ба меъери шираи спиртдори ангур (мистел) бо иловаи спирти софкоришудаи этилӣ ва (ё) муқаттари шаробӣ истеҳсол карда мешавад;

- шираи мевагии туршкардашудаи спиртдор (маводи мевагии шаробии туршкардашудаи спиртдор) - маҳсулоти нимтайёр бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии 16 фоиз, ки дар натиҷаи туршسازیи спирти шираи мевагӣ ё меваҳои буридашуда ба миқдори ҳиссаи спирти этилии туршиаш табиӣ на камтар аз 5 фоиза, бо иловаи баъдинаи спирти софкоришудаи этилӣ, муқаттари мевагии софкоригардида, муқаттари мевагии барои истеҳсоли намудҳои гуногуни шароб пешбинишуда ва ба истеъмолкунанда ҳамчун маҳсулоти тайёр фурӯхтанашаванда омода карда мешавад;

- шираи мевагии спиртдор - маҳсулоти нимтайёр бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ аз 15 то 25 фоиз, ки аз шираи мевагӣ бо иловаи спирти софкоришудаи этилӣ ва (ё) муқаттари мевагӣ ва (ё) муқаттари софкоришудаи мевагӣ тайёр карда мешавад;

- маводи шаробии мевагӣ - маҳсулоти ғизоии таркибаш спиртдор бо қувватнокии аз 5 то 8,5 фоиз, ки тавассути туршسازیи тилф ё шираи мевагӣ аз меваҳои тару тоза бе илова ё бо иловаи шакар омода мегардад;

19) мафҳумҳои дигар:

- хушбӯйсозӣ - усули технологии ба маҳсулоти машрубот ҳамроҳ намудани бӯйи муайян бо роҳи иловасозии маводи хушбӯйкунанда ва доругӣ, аз чумла маводи табиӣ;

- омехтасозӣ (блендинг, эвализатсия) - усули технологии омехтани як намуд маҳсулоти машруботе, ки дорои хусусиятҳои фарқкунандаи физикӣ- кимиёвӣ ва (ё) органолептикӣ буда, бо мақсади тайёр кардани маҳсулоти машруботи таркиби якхела истифода мегардад;

- бӯзасозӣ - раванди ба даст овардани спирти софкоришудаи этилӣ аз бӯза, бо ҷалби минбаъдаи он аз омехтаҳои паррони ҷойдошта бо истифодаи дастгоҳи софкорисозандаи бӯза;

- омехтаи туршсозанда - маҳсулоти нимтайёре, ки барои туршсозии такрорӣ ҳангоми истеҳсоли майи пурҷӯш, майи пурҷӯши ангурии шампанӣ ва майи пурҷӯши гавҳарӣ бо усули дар зарф нигоҳдорӣ кардан, аз пасмондаҳои коркардшудаи шаробӣ омода гардида, тариқи полудашавӣ, бо иловаи ликёри дар зарф ғунҷоишёфта ва ҷудо кардани ҳамиртуруши тоза истифода мегардад;

- ангур - буттамеваи навдаҳои тоқ, ки барои истеҳсоли маҳсулоти шаробӣ дар сатҳи омодагии техникӣ ё нимтайёр бо доштани қобилияти туршсозии спиртӣ истифода мегардад;

- оби тайёршуда (ислоҳшуда) - обест, ки бо ҳадди таркибии моддаҳои минералӣ ва органикӣ дар ҷадвали 6 замимаи 2 ба Регламенти техникӣ муқаррар гардида, он тавассути нармсозӣ, бе минералонӣ кардан, хушбӯйсозӣ, бенамакгардонӣ, аз оҳан поксозӣ, полудасозии оби нӯшокӣ ва усулҳои дигар тайёр карда мешавад. Ба истифодаи яквқтинаи усулҳои гуногуни коркарди об иҷозат дода мешавад;

- оби махсус омодагардида (ислоҳкардашуда) - оби омодагардида (ислоҳшуда), ки дар истеҳсоли маҳсулоти машруботӣ бо нишони ҳифзшавандаи пайдоиш истифода мешавад ва мутобиқи қонунгузориҳои давлатҳои аъзо дар соҳаи моликияти зеҳнӣ, дар заминаи технологияи муқарраргардида коркарди иловагӣ гузаронида мешавад;

- солгаштшавӣ, камолот - усули технологии нигоҳдории маҳсулоти машруботӣ дар шароити назоратшаванда дар давраи муқарраркардаи дастурҳои технологӣ, ки вобаста ба равандҳои тағйироти физикӣ, кимиёвӣ, биокимиёвӣ ва микробиологӣ пешбинӣ гардида, дар натиҷаи он маҳсулоти машруботӣ ҳосият ва хусусиятҳои нав пайдо менамоянд;

- ба муомилот баровардани маҳсулоти машрубот - таҳвил ё воридоти маҳсулоти машрубот (аз чумла интиқол аз анборҳои истеҳсолкунанда ё интиқол бидуни анбор) бо мақсади паҳнсозӣ дар ҳудуди давлатҳои аъзо дар раванди фаъолияти тиҷоратӣ ба таври ройгон ё ҷуброншаванда;

- нишондиҳандаи ҷуғрофӣ - ифодае, ки нишондиҳандаҳои ҷуғрофӣ маҳсулоти машруботро ба ҳайси воқеияти ҳудуди давлати узв ё минтақа ё маҳалли дар он истеҳсолшавандаи ин навъи маҳсулот, инчунин маҳсулоти дигар минтақаҳои ҷаҳонро, ки сифат, нуфӯз ё дигар

хусусиятҳои маҳсулоти машрубот бештар аз падидаҳои чуғрофӣ вобастаанд, муайян мекунад;

- ҳисси асосии спирти этилӣ - маҳсулоти иловагии спиртдор, ки дар наичаи софкориҳои бӯзаии истифодашаванда ё софкориҳои спирти этилии хом ба даст оварда шуда, дорои ғилзатҳои баланди омехтаҳои органикии паррон мебошад;

- хамиртуруши пиво - хамиртуруше ба оилаи «*Saccharomycetaceae*» ва навъи туршсозандаҳои «*Saccharomyces carlsbergensis*» ва «*Saccharomyces cerevisiae*» тааллуқ дорад;

- хамиртуруши чудосоз - биомассаи хучайраҳои фаъоли навъи хамиртуруши тоза ба миқдори кифоя барои туршсозии шира ё тилфи карбогидратҳои ба туршсозӣ дохилшаванда;

- хамиртуруши тоза - навъи хамиртурушест, ки аз як хучайра чудо шуда, бо роҳи интихоби сунъӣ барои истехсоли баъзе намуди маҳсулоти машрубот махсус корбурд мегардад;

- бӯзаии пӯхтарасида - омехтаи серғизое, ки барои полоиш (муқаттарсозӣ) ё софкориҳои баъдинаи бӯзаии дар ҷараёни туршсозии шираи хамиртуруши таркибаш крахмалӣ ё маводи қанддор ба даст омада, аз об, спирти этилӣ, дар якҷоягӣ бо омехтаҳои тағирёбанда (паррон) ва маҳсулоти мубодилаи хамиртуруш иборат мебошад;

- истехсолкунанда - шахси ҳуқуқӣ (аз ҷумла истехсолкунандаи хориҷӣ), ки аз номи худ истехсол, ё истехсолу фурӯши маҳсулот ва масъулияти талаботи Регламенти техникироба роҳ мемонад;

- воридакунанда - резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо намояндаи ғайррезидентии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба таҳвили маҳсулоти машрубот шартномаи тиҷорати хориҷӣ баста, онро ба муомилот мебарорад ва ба риояи талаботи Регламенти техникӣ масъул доништа мешавад;

- усули классикии истехсоли шаробҳои пурҷӯш - истехсоли шаробҳои пурҷӯш тавассути туршсозии такрорӣ масолеҳи шаробӣ ва нигоҳдорӣ пас аз ғунҷоиш дар бутилҳо (зарфҳои шишагӣ);

- намунаи назоратии маҳсулоти машрубот - намунаи маҳсулоте, ки аз як қисмати маҳсулоти ба муомилот баровардашуда бо мақсади ҳалли масъалаҳои баҳсноки байни тарафҳо оиди аслият ва мутобиқат ба талаботи Регламенти техникӣ интихоб карда мешавад;

- концентрати хамираи пиво - маҳсулоте, ки бо роҳи ғилзатсозии (камобгардонӣ, ғафссозии) хамираи пиво тайёр карда мешавад;

- концентрати хамира барои нӯшокиҳо, ки дар асоси пиво (нӯшокиҳои пиво) омода мегардад - маҳсулоте, ки бо роҳи ғилзатсозии (камобгардонӣ, ғафссозии) хамира барои нӯшокиҳои дар асоси пиво (нӯшокиҳои пиво) омодашаванда, истифода мешавад;

- омехта - маҳсулоти таркиб ва хосиятҳои муқарраршуда, ки бо роҳи омехта кардани ҷузъҳои гуногун омода мегардад;

- омехтасозӣ - усули технологии омехтасозии як намуд ё навъҳои гуногуни маҳсулоти машрубот ва (ё) ҷузъҳои таркибӣ барои ба даст овардани хосият ва хусусиятҳои нави таркибот;

- маводҳои ёрирасон - маводҳои, ки ба таркиби асосии маҳсулот ворид нагардида, танҳо дар раванди истеҳсоли он бо мақсадҳои технологӣ истифода мешаванд;

- матсератсия - усули технологӣ барои парвардани (дам кардани) бофтаҳои растанӣ (маъмулан растаниҳо, пурра ё қисман) дар ҳалқунандаҳои моеъ (об, равғанҳо, спирти этилӣ, омехтаи обӣ-спиртӣ) бо мақсади чаббиди гирифтани моддаҳои ҳалшавандаи таркиби ҳалқунанда;

- матсератсияи ангидриди карбон - усули технологии ҷойгир кардани буттамеваҳои яклухти ангур ва меваҳо тӯли якчанд рӯз дар атмосфераи дуоксиди карбон тавассути дастгоҳи пӯшида;

- тилф - тӯдаи резакардашудаи ангурӣ ё мевагӣ, ки барои ба даст овардани афшура ва тилф пешбинӣ шудааст;

- тилфи лаблабуи қанд - маҳсулоти иловагии шакар, моеъи шарбатмонанди тираранг бо бӯи хос, дорои на кам аз 75 фоиз моддаҳои хушк ва вазни умумии на камтар аз 46 фоиз қандҳои туршсохташуда;

- номгӯи маҳсулоти машрубот - вожа ё гурӯҳи вожаҳо, аз ҷумла навъ ва (ё) намуди маҳсулоти машрубот, ки барои ифодаи маҳсулоти машруботи ба муомилот баровардашаванда нигаронида шудаанд;

- номгӯи ҳифозии ҷойи тавлиди (истеҳсолшавии) маҳсулоти машрубот (номгӯи ҳифозӣ вобаста ба истеҳсол) - аломате, ки номгӯи муосир ё таърихӣ, расмӣ ё ғайрирасмӣ, пурра ё ихтисоршудаи кишвар, шаҳр ё деҳот, маҳал ё дигар объекти ҷуғрофӣ, ҳамчунин аломати аз ҷунин номгӯй истеҳсолшавандаеро ифода намуда, дар муносибат бо маҳсулоти машруботи маълумгардида ба талаботи зерин мутобиқат менамояд. Хусусиятҳо ва сифати мувофиқаткунандаи маҳсулоти машрубот асосан ё маҳсусан бо ин объекти ҷуғрофӣ ва бо дигар объектҳои хосаи омилҳои табиӣ ва (ё) инсонии он алоқамандидошта. Маҳсулоти машрубот танҳо аз маводи хоме, ки барои истеҳсоли маҳсулоти машрубот дар маҳалли ҷуғрофӣ мазкур парвариш ёфта, истифодаи он иҷозат дода шудааст, омода мегардад. Истеҳсоли маҳсулоти машруботи мувофиқаткунанда нисбат ба ин объекти ҷуғрофӣ маҳдуд мебошад;

- ҳаҷми ҳиссаи табиӣ спирти этилӣ - ҳаҷми ҳиссаи умумии спирти этилӣ дар маҳсулот то серғизогардонӣ;

- бесамарсозӣ - усули технологии полудасозии маҳсулоти машрубот бо мақсади баланд бардоштани устувории биологии он;

- ғанигардонӣ - усули технологии зиёд намудани ҳаҷми ҳиссаи табиӣ спирти этилӣ дар шароб на зиёда аз 4 фоиз тавассути ба шираи ангур то туршсозӣ ё дар вақти туршсозӣ илова кардани шираи ангури ғизонокшудаи софкоригардида ё шираи ғилзатнокшуда бо роҳи таровиши баръакс ё хунуксозӣ (яхгардонӣ), дар шароби мевагӣ - бо

илова намудани қанди сафед, шакар, қанди тозашуда, шираи мевагӣ ё шираи серғизои мевагӣ;

- ифодаи шароб аз рӯи миқдори қанднокӣ - як қисми номгӯи шароб бо нишондоди миқдори қанднокӣ дар маҳсулоти машрубот;

- ифодаи шароб аз рӯи ранг - як қисми номгӯи шароб, ки ранги онро ифода месозад;

- ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ, қувватнокӣ - нишондиҳандаи таносуби ҳиссаи спирти этилӣ дар ҳаҷми умумии маҳсулот, ҳангоми ҳарорати аз 20 ° С, ки бо фоиз ифода мегардад;

- ҳаҷми ҳиссаи умумии спирти этилӣ - ҳосили нишондиҳандаҳои ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ (қувватнокӣ) ва ҳиссаи эҳтимолии спирти этилӣ;

- қисми маҳсулоти машрубот - шумораи муайян ё миқдори (як гардиш, омехта ва зарфияти) як номгӯи маҳсулоти машрубот бо бастабандии якхела, аз ҷониби як истеҳсолкунанда мутобиқи як стандарти минтақавӣ (байнидавлатӣ) ё милли ва (ё) стандарти ташкилот ва (ё) дигар ҳуҷҷатҳои истеҳсолкунанда, барои қабули яқвақтаи ҳуҷҷатҳои ҳамлу нақл, якҷоя бо ҳуҷҷатҳои ҳамроҳшавандаи бор, ки таъминкунандаи эътимоднокии маҳсулоти машрубот доништа мешаванд, пешниҳод мегардад;

- пастеризатсия - усули технологияи бо роҳи гармкунӣ коркард намудани маҳсулоти машрубот барои зиёд кардани мӯҳлати истеъмолии он;

- коркарди такрории маҳсулоти машрубот - маҷмӯи амалиётҳои технологӣ, ки барои ислоҳ намудани нуқсонҳои маҳсулоти машруботи ба талаботи Регламенти техникӣ ҷавобгӯӣ набуда, бо мақсади истифодаи минбаъдаи он ба таъйиноти мустаким имкон фароҳам меоварад;

- шираи пиво - маҳлули обии моддаҳои истихрочкунандаи обдор, ки аз маводи хоми пиво ҳосил карда мешавад;

- маводи хоми пиво - маҳсулоти ғизоие, ки барои истеҳсоли пиво ва (ё) нӯшокиҳои дар асоси пиво (нӯшокиҳои пиво) тайёршаванда, аз ҷумла сумалаки пиво, сумалаки ҳосаи пивопазӣ, концентрати шираи пиво, қиёми сумалак, розак, маҳсулоти розакӣ, маҳсулоти қанддор истифода бурда мешавад;

- сумалаки пивопазӣ - сумалаки аз ҷав ё гандуми пивопазӣ омодагардида;

- ҷави пивопазӣ - ҷави навъҳои муайяни минтақай, ки барои истеҳсоли сумалаки пивопазӣ ва маҳсулоти машрубот истифода мегардад;

- ширинкунӣ - усули технологияи ба маҳсулоти машрубот илова намудани қанди сафед, қанди зард, қанди тозашуда, декстроза (глюкоза), шарбати глюкоза, шарбати глюкозӣ-фруктозӣ, шираи крахмал, шираҳои қанди ширинбӯя ё шираи бағоят ширини қанд, қанди табдилдодашуда, шарбати қанди табдилдодашуда, фруктоза, шираи ангури серғизои софкоригардида, шираи ғизонокшудаи ангур, ранги қанд, асал, шарбати

чавдор, хама гуна карбогидратҳои табиӣ дорои хусусиятҳои ба ҳам монанд. Дар раванди истеҳсоли маҳсулоти машрубот ширинкунӣ тавассути илова кардани шакар, қанд, декстроза, фруктоза, глюкоза, шираи ангур, шираи ғизоноки ангур, шираи ғизоноку софкоришудаи ангур, шираи мевагӣ ё шираи мевагии ғизонокшуда, қанди карамелӣ, асал, дар мавриди истеҳсоли шароб - тавассути илова кардани шираи ғизонокшудаи ангур, шираи ғизонокшуда ва софкоригардидаи ангур, дар мавриди истеҳсоли шароби мевагӣ - бо илова намудани шакар, қанди тозашуда, қанди сафед, декстроза, фруктоза, глюкоза, шираи мевагӣ ё шираи серғизошудаи мевагӣ ба роҳ монда мешавад;

- истеҳсоли машруботи ликёрии нимтайёр - қисми ҷудонопазири маҳсулоти машрубот-ликёрии нимтайёр дар шакли қиёмҳои спиртӣ, афшураҳои спиртдор, қиёмҳо, нӯшоқиҳои спиртӣ, инчунин спирти хушбӯӣи этилӣ, шарбати қандӣ ва ранги шакар, ки мутобиқи ҳуҷҷатҳои технологияи амалкунанда (регламентҳои технологӣ, дастурамалҳои технологӣ) ва бо тартиби муқарраршудаи қонунгузориҳои давлатҳои аъзо тасдиқгардида истеҳсол карда мешавад;

- фарогирии ғайритабиӣ - фарогирии маҳсулоти табиатҳои гуногун, ки ба маҳсулоти машрубот хос набуда (боқимондаҳо, коғазпораҳо, тафолаи (чирки) оҳан ва дигар ашёҳои беруна) аз берун ворид карда мешаванд;

- ҳаҷми ҳиссаи эҳтимолии спирти этилӣ - шумори миқдории спирти этилӣ дар ҳарорати 20°C, ки метавонад дар натиҷаи туршсозии (ҷӯшонидани) пурраи қанд дар 100 ҳаҷми маҳсулоти ҷӯшонидашаванда ҳангоми ҳарорати нишондодашуда ба даст оварда шавад;

- хосиятҳои истеъмолӣ маҳсулоти машрубот - хусусиятҳои хоси органолептикӣ ва физикӣ-кимиёвӣ маҳсулоти машрубот, ки дар намудҳои гуногун ва номгӯи маҳсулоти машрубот аз ҳамдигар фарқ мекунанд;

- усули зарфияти истеҳсоли майи пурҷӯш - усули ба шакли муайян даровардани хосиятҳои кафккунӣ ва ҷӯшиши майи пурҷӯш дар раванди туршсозии такрорӣ он ва пӯхта расидан дар зарф (акратофорҳо) тариқи бефосила ва мавсимӣ;

- тариқи зарфияти истеҳсоли майҳои пурҷӯш - истеҳсоли майҳои пурҷӯш бо роҳи ҷӯшонидани такрорӣ шираи ҷӯшонидашудаи ангур ва (ё) маводҳои шаробӣ дар зарфҳои ҳавоногузар;

- софкорисозӣ - усули технологияи ҷудосозии моддаҳои паррони (бухоршавандаи) дорои ҳарорати ҷӯшиш, бо роҳи бухорсозии бисёрқарата ва ғилзатсозии селобаи моддаҳои мутаносибан ба тарафи ҳамдигар ҳаракаткунанда;

- софкорисозии спирти хоми этилӣ - ба даст овардани спирти софкоришудаи этилӣ аз спирти хоми этилӣ тавассути механизми софкорисозӣ ё софкорисозии бўзагардонӣ;

- ранги қанд - маводи тариқи коркарди гармии шакар бадастомада;

- маҳсулоти шакардор - шакар, шакари тозашуда, кандӣ сафед, шарбатҳои шакарӣ, декстроза, фруктоза, глюкоза, шираи крахмал, шираи ангури концентронидашуда, шираи меваҳои концентронидашуда, шираи ангури концентронидашуда, қанди карамелӣ, асал ва ҳамчунин маводи пивопазии дорой қанд, ки ҳангоми ҷӯшонидан мавриди истифода қарор мегиранд;

- туршсозии шира - усули технологияи табдили шираи шакар ба спирти этилӣ, диоксидаи карбон ва дигар моддаҳо, ки тавассути фаъолияти моддаҳои хамиртуруш ба он оварда мешавад;

- сумалак - маҳсулоте, ки аз ғалладонагӣҳо тавассути тар карда мондан, сабзонидан (барои истеҳсоли маҳсулоти машруботӣ) ва хушкконидашуда (барои пиво) ба даст оварда мешавад;

- шираи сумалак - маҳсулоте, ки бо роҳи кашидани (истихроҷи) моддаҳои ниҳоят тез аз сумалаки пивопазӣ ва (ё) сумалаки хосаи пивопазӣ ва ғилзатсозии маҳлули моддаҳои истихроҷӣ истеҳсол карда мешавад;

- сумалаки маҳсули пивопазӣ - сумалак аз ҷави пивопазӣ ё дигар ғалладонаҳо, ки бо истифодаи усулҳои технологияи коркарди ғалладона, аз ҷумла ширинсозӣ, бо мақсади дар сумалак ё маҳсулоти пивопазӣ пайдо шудани хусусият ва хосиятҳои хос истеҳсол мегардад;

- спиртҳои обӣ - усули технологияи иловасозии спирти этилии софкоришуда, муқаттари шаробӣ, муқаттари мевагӣ, муқаттари шаҳдӣ, муқаттари шаробии софкоришуда, муқаттари мевагии софкоришуда, муқаттари ангурии софкоришуда;

- шира - моеи обӣ маводи хоми моддаҳои ниҳоят тез, ки дар раванди истеҳсоли спирти этилӣ, пиво, шарбати асал ва нӯшоқиҳои бӯзагии камспирт истифода мегарданд;

- шираи ангур - масолеҳи нимтайёр бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на зиёда аз 1 Ҷоиз, ки аз ангури тару тозаӣ худ ба худ ё бо истифодаи усулҳои физикии куфташудани ангурҳои пуштагӣ, шоридашаванда ва фишурдашаванда омода карда мешавад;

- шираи ғилзатнокшудаи ангур - масолеҳи нимтайёр бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на зиёда аз 1 Ҷоиз, ки дар натиҷаи беобсозии шираи ангур (ба истиснои усули мустақими ҷӯшонидан), бо ҳиссаи вазни моддаҳои хушки тавассути асбоби шуоҷченкунӣ (рефрактометр) дар ҳарорати 20°C муайянгардидаи на кам аз 50,9 Ҷоиз ба даст оварда мешавад;

- шираи ғилзатнокшудаи софкоригардидаи ангур - масолеҳи нимтайёр бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на зиёда аз 1 Ҷоиз, ки дар натиҷаи беобсозии шираи ангур, бо ҳиссаи вазни моддаҳои хушки тавассути асбоби шуоҷченкунӣ (рефрактометр) дар ҳарорати 20°C муайянгардидаи на кам аз 61,7 Ҷоиз, вобаста ба нишондоди хуччат (хуччатҳо) дар мутобиқат бо оморасозии маҳсулоти машрубот (регламенти техникӣ, стандарт, стандарти ташкилот, шартҳои техникӣ ё

хуччати дигар), коркард тавассути ихроҷи зиёдати кислотаҳо ва дигар қисматҳо, ба истиснои қанд, ба даст оварда мешавад;

- шираи асал - маҳлули обии асал бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на зиёда аз 1 фоиз;

- шираи мевагӣ - маҳсулоти нимтайёр бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ на камтар аз 1 фоиз, ки аз меваҳо тариқи беихтиёрон ё бо истифода аз усулҳои физикии таҷзия, шоридашавӣ ва фишороварӣ ба даст оварда мешавад. Барои таъмини ҳадди ақали ҳиссаи спирти табиӣ туршкардашудаи этилӣ то 5 фоиз иловаи қанд иҷозат дода мешавад;

- шираи ғилзатнокшудаи мева - масолеҳи нимтайёр бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на зиёда аз 1 фоиз, ки дар натиҷаи беобсозии шираи мева (ба истиснои усули мустақими чӯшонидан), бо ҳиссаи вазни моддаҳои хушки тавассути асбоби шуоъченкунӣ (рефрактометр) дар ҳарорати 20°C муайянгардидаи на кам аз 50,9 фоиз ба даст оварда мешавад;

- коркарди гармӣ - коркарди маҳсулоти машрубот бо гармӣ ва (ё) хунукӣ дар марҳилаи истеҳсоли;

- ҳамроҳшавии технологӣ - ҳамроҳсозие, ки дар натиҷаи нигоҳдорӣ (солгардшавӣ) полоиш ва (ё) борпечсозии маҳсулоти машрубот (наҳҳои маводи полудашуда, гарди пустлохҳо, гарди полимерӣ) ташкил карда мешавад;

- зарфият - раванди технологии истеҳсоли майи пурчӯш, майи пурчӯши ангурии шампанӣ ва майи пурчӯши гавҳарӣ бо усули бутилӣ, бо ҳамроҳ кардани зарфияти омехта дар бутил ва маҳкамсозии даҳони бутил тавассути пӯк;

- зарфияти омехта - маҳсулоти нимтайёре, ки барои чӯшонидани такрорӣ ҳангоми истеҳсоли майи пурчӯш, майи пурчӯши ангурии шампанӣ, майи пурчӯши гавҳарӣ бо усули бутилӣ ва аз майи сероби полудашуда, аз зарфияти омехтаи ликёр бо чӯдосозии хамиртуруши тоза ва моддаҳои ширешсозанда муқаррар гардидааст;

- зарфияти ликёр - маҳсулоти нимтайёре, ки барои чӯшонидани такрорӣ ҳангоми истеҳсоли майи пурчӯш, майи пурчӯши ангурии шампанӣ, майи пурчӯши гавҳарӣ ва аз майи сероби коркардшуда, полудагардида бо иловаи қанд муқаррар гардидааст. Ба туршсозии зарфияти ликёри тавассути кислотаи лимӯ иҷозат дода мешавад;

- ликёри экспедитсионӣ - маҳсулоти нимтайёре, ки ҳангоми истеҳсоли майҳои пурчӯш ва майи пурчӯши гавҳарӣ барои ба даст овардани нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвии маҳсулоти тайёр, аз шароби коркардшудаи бутилӣ (маводи шаробӣ) ё омехтаи шароб, бо илова намудани шакар ва кислотаи лимӯ, бе илова ё бо иловаи муқаттари шаробии барои бренди солгаштшуда тайёр карда мешавад;

- шира (чавҳар) - маҳсулоте, ки дорои моддаҳои ниҳоят тез ва (ё) хушбӯйкунандаи маводи растанӣ буда, бо усули кашидани (гирифтани) маводи растанӣ ба даст оварда мешавад.

4. ҚОИДАҲОИ МУОМИЛОТИ МАҲСУЛОТИ МАШРУБОТ ДАР ҲУДУДИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

6. Ба муомилот баровардани маҳсулоти машрубот ва гардиши он дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд ба талаботи Регламенти техникӣ, инчунин дигар регламентҳои техникӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ бошад.

7. Маҳсулоти машруботии содиротӣ, ки ба талаботи Регламенти техникӣ, инчунин дигар регламентҳои техникӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат дорад, бояд дорои ҳуччатҳои ҳамроҳшавандаи боркашонӣ бошад ва он нишондоди суроғаи истехсолкунандаи маҳсулоти машруботӣ ва миёнараворо, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бевосита фуруши маҳсулоти машруботро ба роҳ мемонад, дар бар гирад.

8. Воридкунандагони маҳсулоти машрубот уҳдадоранд, ки анборҳои мувофиқ ӯ шартномаи иҷораи анборҳо барои нигоҳдорӣ ва фуруши яклухти маҳсулоти машруботро дошта бошанд.

5. ҲАММОНАНДСОЗИИ МАҲСУЛОТИ МАШРУБОТ

9. Бо мақсади мансубияти маҳсулоти машрубот ба объектҳои бамеъёрдарории техникӣ, дар алоқамандӣ бо мувофиқати Регламенти техникӣ ҳаммонандсозии маҳсулоти машрубот аз тарафи шахсони зерин ба амал бароварда мешавад.

- аризадиханда;
- мақомоти ваколатдор оид ба сертификатсия;
- озмоишгоҳи санҷишӣ (марказӣ);
- мақомоти назорати давлатӣ оид ба риояи талаботи Регламенти техникӣ;
- шахсони дигари манфиатдор.

10. Ҳаммонандсозии маҳсулоти машрубот аз рӯи номгӯи он ва (ё) аломатҳои он, ки барои муайян намудани ин намуди маҳсулот дар Регламенти техникӣ ӯ регламентҳои техникӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ба намудҳои якхелаи маҳсулоти машрубот дарҷ гардидаанд, бо усулҳои муоинавӣ ва (ё) органолептикӣ ва (ё) таҳлилий гузаронида мешаванд.

11. Ҳаммонандсозии маҳсулоти машрубот бо усулҳои зерин ба роҳ монда мешавад:

- аз рӯи номгӯй - бо роҳи муқоисаи номгӯй ва таъин намудани тариқи истифодаи маҳсулоти машрубот, ки дар тамғақоғазӣ бастабандӣ, ӯ ҳуччати ба маҳсулоти машруботӣ ҳамроҳшуда дарҷ ёфта, номгӯй ва намуди маҳсулоти машруботиро дар Регламенти техникӣ ва (ё) регламентҳои техникӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон барои намудҳои якхелаи маҳсулоти машрубот муайян менамояд;

- бо усули муоина - бо роҳи муқоисаи намуди берунии маҳсулоти машрубот бо нишонаҳое, ки барои муайян намудани навъи маҳсулоти машрубот дар Регламенти техникӣ ва (ё) регламентҳои техникӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон барои намудҳои якхелаи маҳсулоти машрубот дарҷ гардидааст;

- бо усули органолептикӣ - бо роҳи муқоисаи нишондиҳандаҳои органолептикии маҳсулоти машрубот бо нишонаҳое ки барои муайян намудани навъи маҳсулоти машрубот дар Регламенти техникӣ ва (ё) регламентҳои техникии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои намудҳои якхелаи маҳсулоти машрубот дарҷ гардидааст. Агар ҳаммонандсозиро аз рӯи номгӯй ва усули муоина ба амал баровардан ғайриимкон бошад, он гоҳ усули органолептикӣ қабул карда мешавад;

- бо роҳи санҷиши мутобиқати нишондиҳандаҳои физико-кимиёвӣ (токсикологӣ-радиологӣ) ва (ё) микробиологии маҳсулоти машрубот бо нишонаҳое ки барои муайян намудани ин навъи маҳсулоти машрубот дар Регламенти техникӣ ва (ё) регламентҳои техникии Ҷумҳурии Тоҷикистон дарҷ гардидааст. Агар ҳаммонандсозиро аз рӯи номгӯй ва усулҳои муоинаю органолептикӣ ба амал баровардан ғайриимкон бошад, он гоҳ усули таҳлилӣ (аналитикӣ) қабул карда мешавад.

6. ТАЛАБОТИ БЕХАТАРӢ НИСБАТ БА МАҲСУЛОТИ МАШРУБОТ

12. Маҳсулоти машруботе, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот бароварда мешавад, дар муҳлати истифодаи муқарраргардида тибқи таъинот бояд беҳатар бошад.

13. Маҳсулоти машрубот бояд ба талаботи дар замимаҳои 2-4 Регламенти техникӣ пешбингардида ҷавобгӯ бошад. Ба мавҷудияти барангезандаҳои сироятӣ, бемориҳои паразитӣ, захрҳои онҳо, ки барои ҳаёти инсон хавфнок мебошанд, дар таркиби маҳсулоти машруботи дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот баровардашаванда роҳ дода намешавад.

14. Муҳлати истеъмол ва шароити нигоҳдории маҳсулоти машрубот аз ҷониби истеҳсолкунанда муқаррар карда мешавад.

15. Маводҳои барои истеҳсоли маҳсулот истифодашаванда дар алоқамандӣ бо маҳсулоти машрубот бояд ба талаботи муқаррарнамудаи Регламенти техникӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат намояд.

16. Дар таркиби маҳсулоти машрубот ба мавҷудияти хушбӯйкунандаҳои табиӣ (моддаҳо ва дорувориҳои хушбӯйи табиӣ), ки тибқи Регламенти техникӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян шудаанд, иҷозат дода мешавад. Ба истифодаи иловаҳои ғизойии дар ҷадвали 8 замимаи 4 Регламенти техникӣ пешбинишуда руҳсат дода мешавад. Талаботи беҳатарӣ ба нӯшоқиҳои рӯҳафзои камспирт дар регламенти техникии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи беҳатарии маҳсулоти хӯрокворӣ» муқаррар карда шудааст.

17. Ба амалҳои зерин расман иҷозат дода намешавад:

- дар раванди истеҳсоли маҳсулоти машрубот истифодаи ҷузъҳои, ки дар хуччати (хуччатҳои) мутобиқати истеҳсоли маҳсулоти машрубот

(стандарт, шартҳои техникӣ (дар сурати мавҷудият) ё дигар ҳуччат) пешбинӣ нагардидаанд;

- иваз намудани навъҳои ангур ё омехтаи онҳо дар маҳсулоти машрубот дар ҳолате, ки агар ин амал дар ҳуччати (ҳуччатҳои) мутобиқати истеҳсоли маҳсулоти машрубот (стандарт, шартҳои техникӣ (дар сурати мавҷудият) ё дигар ҳуччат) пешбинӣ нашуда бошад;

- ба маҳсулоти машрубот илова намудани спирти этилии аз маводи ғайриғизоӣ омодагардида.

18. Истеҳсолкунандагон, фурӯшандагон (воридкунандагон) ва шахсони ваколатдори истеҳсолкунанда ӯҳдадоранд истеҳсол, нигоҳдорӣ, интиқол ва фурӯши маҳсулоти машруботро тавре иҷро намоянд, ки онҳо ба талаботи Регламенти техникӣ, инчунин дигар регламентҳои техникӣ ба онҳо татбиқшавандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ бошанд.

19. Бехатарии маҳсулоти машрубот дар раванди истеҳсоли он мутобиқи талаботи регламенти техникӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ» таъмин карда мешавад.

20. Таъмини обе, ки дар раванди истеҳсоли маҳсулоти машрубот истифода мегардад, тибқи талаботи Регламенти техникӣ ва регламенти техникӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ» амалӣ мешавад. Обе, ки барои истеҳсоли маҳсулоти машрубот истифода мегардад, бояд ба талаботи замимаи 2 Регламенти техникӣ мутобиқат намояд.

21. Маводи хоме, ки дар раванди истеҳсоли маҳсулоти машрубот истифода мешавад, бояд ба талаботи регламенти техникӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ» ва дар сурати мавҷуд набудани он ба талаботи муқаррарнамудаи дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат намояд ва бояд таҳти назорат бошанд. Ҳушбӯйкунандаҳо, иловаҳои ғизоӣ, ферментҳо, воситаҳои ёридиҳандаи технологӣ, ки дар раванди истеҳсоли маҳсулоти машрубот истифода мешаванд, бояд ба талаботи регламентҳои техникӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқ бошанд.

22. Бинои истеҳсолӣ, ки дар он истеҳсоли маҳсулоти машрубот амалӣ карда мешавад, таҷҳизоти технологӣ ва ҷиҳозе, ки дар ҷараёни истеҳсоли маҳсулоти машрубот истифода мегардад, шароити нигоҳдорӣ ва берунсозии партовҳо, коркарди такрорӣ онҳо бояд ба талаботи регламенти техникӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ» мутобиқ бошанд.

23. Равандҳои нигоҳдорӣ, интиқол, фурӯш ва истифодаи партовҳои маҳсулоти машрубот бояд ба талаботи регламенти техникӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ» мутобиқ бошанд. Имконияти коркарди маҳсулоти машрубот бо мақсади истифодаи минбаъда тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешавад.

7. ТАЛАБОТ БА БАСТАБАНДИИ МАҲСУЛОТИ МАШРУБОТ

24. Барои маҳсулоти машрубот бастабандӣ бо мақсади таъмини беҳатарии он ва нигоҳ доштани хусусиятҳои истеъмолии маҳсулоти машрубот ҳангоми ба муомилот баровардани он дар раванди муҳлати истифода ва ҷавобгӯӣ ба талаботи Регламенти техникӣ ва Регламенти техникии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи беҳатарии борҷома» қабул карда мешавад.

25. Ба зарфияти маҳсулоти машрубот дар зарфҳои шишагии чаппагардоншаванда (ба истиснои май, шароб бо нишони ҳифзшавандаи чуғрофӣ, шароб бо номгӯӣ ҳифзшавандаи ҷои истеҳсол, шаробҳои коллексионӣ, майи пурҷӯш, шаробҳои мевагии рӯймизӣ ва майи пурҷӯши мевагӣ) иҷозат дода мешавад.

26. Дар зарфҳои пластикӣ ғунҷонидан ва таҳвили арақ манъ аст.

27. Воситаҳои маҳкамкунандаи зарфҳо бояд ҳавоногузарию бастабандии истеъмолий ва ҳифзи хосиятҳои истеъмолии маҳсулоти машруботро дар раванди муҳлати истифода бо риояи шартҳои нигоҳдорӣ таъмин намоянд.

28. Ҳангоми вайрон шудани борҷомаҳои истеъмолий, маҳсулоти машрубот бояд аз ҷониби субъекти хоҷагидор, ки соҳиби маҳсулоти машрубот ба ҳисоб меравад, бояд аз муомилот гирифта шавад.

8. ТАЛАБОТ БА ТАМҒАГУЗОРИИ МАҲСУЛОТИ МАШРУБОТ

29. Истеҳсолкунанда ё фурӯшанда (воридкунанда) бояд ба истеъмолкунанда дар бораи маҳсулоти машрубот маълумоти зарурӣ ва саҳеҳ пешниҳод намояд.

30. Тамғагузорию маҳсулоти машруботӣ бояд ба талаботи Регламенти техникӣ ва Регламенти техникии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тамғагузорию маҳсулоти хӯрокворӣ» мувофиқат намояд.

31. Тамғагузорию маҳсулоти машрубот ба ҳар як воҳиди бастаи истеъмолий дар ҷойи муносиб (дар тамғакоғазҳо, контрэткетҳо, шаддатамға (контрэткетк), ёрликҳо) насб карда мешавад. Тамғагузорию маҳсулоти машруботӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсолшаванда бо забони давлатӣ ва барои маҳсулоти машруботи содиротшаванда бо забони давлати фармоишгар ба амал бароварда мешавад. Тамғагузорию маҳсулоти машруботии воридотии дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот баровардашаванда низ бояд бо забони тоҷикӣ баргардон карда шавад.

32. Тамғагузорию маҳсулоти машрубот маълумоти зеринро дар бар мегирад:

- номгӯи маҳсулоти машрубот. Номгӯи маҳсулоти машрубот метавонад ба таври иловагӣ бо ҳарфҳои алифбои латинӣ (ба истиснои вожаҳои «шампан», «коняк» ва «калвадос») ишора карда шавад.

Вожаҳои «шампан», «коняк» ва «калвадос» метавонанд бо ҳарфҳои алифбои лотинӣ танҳо аз ҷониби истеҳсолкунандагони маҳсулоти машрубот дар минтақаҳои дахлдори ҷуғрофӣ нишон дода шаванд;

- номгӯй ва маҳалли ҷойгиршавии истеҳсолкунандаи маҳсулоти машрубот (суроғаи ҳуқуқӣ, аз ҷумла кишвар, суроғаи ҷои истеҳсол), инчунин ташкилотҳо - воридкунандагони маҳсулоти машрубот ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон. Маълумот дар бораи маҳалли ҷойгиршавии истеҳсолкунандаи маҳсулоти машрубот, ки берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорад, метавонад бо ҳарфҳои алифбои лотинӣ ва рақамҳои арабӣ ё бо забони давлатии кишвари истеҳсолкунандаи маҳсулоти машрубот (ҳангоми нишон додани номи ин давлат ба забони тоҷикӣ) ишора карда шавад;

- ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ (қувватнокӣ) (% умумӣ). Барои маҳсулоти пивопазӣ ва шаробпазӣ метавонад ҳаҷми камтарини қувватнокӣ («на камтар аз») нишон дода шавад;

- ҳаҷми истеҳсолот дар як бастаи маҳсулоти истеъмолӣ (л, дм³, мл, см³);

- зичии ғилзатнокии қандҳо (г/дм³, г/л, г/100 см³). Ба ишора накардани зичии ғилзатнокии қанд барои қиёмҳои талх ва балзамҳо, маҳсулоти шаробие, ки аз рӯи ғилзатнокии зичии қандҳо тасниф карда мешаванд (брюти аълосифат, брют, маҳсулоти хушк, нимхушк, нимширин, ширин), маҳсулоти шаробӣ бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии зиёда аз 36 фоиз ва барои дигар маҳсулоти машрубот агар шакар дар дастурамал пешбинӣ нашуда бошад, иҷозат дода мешавад. Барои балзамҳо ғилзатнокии зичии умумии шираи қиём нишон дода мешавад. Барои маҳсулоти пивопазӣ нишондоди зичии ғилзатнокии қанд талаб карда намешавад;

- таркиб (рӯйхати компонентҳо бо тартиби кам намудани ҳаҷми ҳиссаи онҳо, ба истиснои май, майҳои ликёрӣ, майҳои пурҷӯш, майҳои пурҷӯши гавҳарӣ, майҳои газдор, майҳои мевагӣ, конякҳо, бренди, аз ҷумла брендии мевагӣ, виски, ром ва маҳсулоти машруботе, ки аз як намуди маводи хом омода гардидаанд). Барои майи хушсифат навъҳои ангури аз онҳо омодагардидаи май нишон дода мешаванд. Барои арақҳо ва арақҳои махсус, аввалан навъи спирти этилии истифодашавандаи софкоришуда ва иловатан номгӯии таркибҳое, ки ба бӯй ва маззаи арақ таъсир мерасонанд ишора меёбанд;

- барои шаробҳои мевагӣ, нӯшоқиҳои шаробии мевагӣ, шаробҳои себӣ ва арақҳои мевагӣ, бренди мевагӣ - намуди меваҳои истифодагардида дарҷ карда мешаванд;

- барои майҳои солгашт (нигоҳдоришуда) ва шаробҳои коллекссионӣ - соли ҳосилбандӣ, барои майҳои пурҷӯши коллекссионӣ ва майҳои пурҷӯши аълосифат - моҳ ва соли барориш нишон дода мешавад;

- барои майҳои пурҷӯши аълосифат (майҳои пурҷӯши ангурии шампанӣ) усули (тарзи) истеҳсоли онҳо (классикӣ, зарфиятӣ) ишора мегардад;

- барои коняк, бренди, брендии аълосифат, калвадос, брендии мевагӣ, виски ва ром муҳлати нигоҳдории муқаттарҳо ишора меёбад;

- барои пиво ва нӯшокиҳои, ки дар асоси пиво (нӯшокиҳои пиво) омода мегарданд, намуд, усули коркард, маълумот оиди полуда нашудан, фаъолияти ниҳой (бо фоиз) (барои пиво), шираи воқеӣ (бо фоиз) (барои нӯшокиҳои пиво) нишон дода мешавад;

- санаи истеҳсол (зарфият, истеҳсол, ба расмӣ даровардан) ва муҳлати истифода дарҷ мегардад. Дар тамғақоғазӣ маҳсулоти машрубот, ки истеҳсолкунанда дар он муҳлати номаҳдуд муқаррар намудааст, бояд бо навиштаҷоти зерин илова карда шавад: «Муҳлати нигоҳдорӣ дар сурати риояи шароити нигоҳдорӣ маҳдуд намегардад»;

- шароити нигоҳдорӣ. Ба ишора накардани шароити нигоҳдорӣ пас аз кушодани зарфи машрубот, дар ҳолати тағйир наёфтани сифат ва беҳатарии маҳсулот пас аз боз кардани бастабандии аз вайроншавӣ муҳофизаткунандаи маҳсулоти машрубот иҷозат дода мешавад;

- навиштаҷоти огоҳкунандаи возеҳ, ки бо ҳарфҳои калон ва шрифти хоноӣ андозаи ниҳой насб карда шуда, на кам аз 10 фоизи контртамға, ё тамғақоғаз, ё худуди борҷомаи истемолиро дар бар мегирад, мазмуни зеринро ифода менамояд, «Истеъмоли аз меъёр зиёди машрубот ба саломатии шумо зарарнок аст»;

- номгӯи иловаҳои ғизоӣ, ки дар равандҳои истеҳсоли истифода мешаванд (ба истисноӣ иловаҳои ғизоӣ, ки барои раванди истеҳсоли зарур буда, ба қатори маҳсулоти машруботи тайёр дохил намегарданд), маълумот дар бораи мавҷудияти чӯзӣ, ки бо истифодаи организмҳои аз ҷиҳати генетикӣ-муҳандисӣ-тағйирёфта ба даст оварда шудаанд;

- маълумот баҳодиҳии мутобикати маҳсулот;

- барои нӯшокиҳои камспирт - маълумот оид ба таркиби спирти этилӣ дар худуди бастаи истеъмоли;

- барои борҷомаи (бастабандии) истеъмоли – навиштаҷот бо мазмуни зерин: «Барои шахсон то 18-сола, қонунҳои ҳомила ва ширмақкон, инчунин ба одамони гирифтори бемориҳои системаи асаб ва узвҳои дарунӣ тавсия дода намешавад». Истифодаи мафҳумҳои «камспирт» ё «камтаъсир» ва вариантҳои он барои маҳсулоти машрубот бо ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии 7 фоиз ва зиёда аз он манъ аст.

33. Дар сурати таъмини возеҳияти хониш иттилоот дар ҳама гуна шакл истифода бурда мешавад. Ҳамзамон, навиштаҷот, аломату нишонаҳо бояд дар заминаи возеҳ истифода бурда шаванд.

34. Тамғагузориҳои маҳсулоти машрубот инчунин метавонанд дар бораи маҳсулоти машрубот ва истеҳсолкунандаи он, аз ҷумла дар шакли пиктограмма, тасвирҳо, аломатҳо, рамзҳо, дигар ифодаҳо ва (ё) таркиби онҳо маълумоти иловагӣ дошта бошад. Аз ҷумла, бо насби рамзи эътиноӣ фаврӣ рамзи-QR истифода мегардад, ки дар бораи истеҳсолкунанда ва маҳсулот иттилооти пурраро дар бар мегирад.

35. Маълумот барои истеъмоликунанда дар маводҳои шаффофи муҳофизатии полимерии бастабандиҳои гурӯҳӣ, ки барои интиқол

(боркашонӣ) истифода гардида, дар онҳо маҳсулоти машрубот бастабандӣ мегардад, насб карда намешаад.

36. Ҳангоми тамғагузори маҳсулоти машруботи бутилӣ маълумот дар хуччатҳои ҳамроҳшудаи интиқоли нишондоди зеринро дар бар мегирад:

- номгӯӣ ва маҳалли ҷойгиршавии (суроғи шахси ҳуқуқӣ) истехсолкунанда (шахси ваколатдори истехсолкунанда);
- номгӯи маҳсулоти машрубот;
- маълумот дар бораи ҳаҷми маҳсулот;
- рақами гурӯҳ.

37. Май, майи ликёрӣ, майи мевагӣ, ки дар бастабандии истеъмоли печонида нашудаанд, метавонанд ба сифати «маводи шаробӣ» нишон дода шаванд.

38. Барои маҳсулоти машруботи истехсолкунандагони хориҷӣ мувофиқи нишондоди дар банди 34 Регламенти техникӣ пешбинӣ гардида, маълумот метавонад дар контртамғаҳо ва (ё) колереткаҳо бо забони давлатӣ нусхабардорӣ карда шавад.

39. Маълумоти пешбининамудаи банди 34 Регламенти техникӣ ба бастаҳои истеъмоли ва (ё) тамғакоғаз ва (ё) контртамғаҳо ва (ё) колереткаҳо, ки хориҷ карданашон аз бастабандии истеъмоли мушкилӣ дорад, насб карда мешавад.

40. Ҳангоми тамғагузори маҳсулоти машрубот восита ва усулҳои насб намудани иттилоот истифода бурда мешаванд, ки бехатарии маҳсулоти машруботро дар раванди интиқол, нигоҳдорӣ ва фурӯш таъмин менамояд.

9. ТАЪМИНИ МУТОБИҚАТИ МАҲСУЛОТИ МАШРУБОТ БА ТАЛАБОТИ РЕГЛАМЕНТИ ТЕХНИКӢ

41. Мутобиқати маҳсулоти машрубот ба Регламенти техникӣ тавассути иҷрои талаботи он мустақиман ё бо риояи талаботҳои стандартҳои, ки ба номгӯи стандартҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ (байнидавлатӣ) дохил карда шудаанд ва ҳангоми мавҷуд набудани онҳо, стандартҳои миллӣ (давлатӣ), ки дар натиҷаи он ихтиёран истифода мешаванд, риояи талаботи Регламенти техникӣ ва талаботҳои регламенти техникии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба маҳсулоти машрубот татбиқ мегарданд, таъмин карда мешавад.

42. Усулҳои ташҳис (озмоиш) ва ченкунии маҳсулоти машрубот дар стандартҳои, ки номгӯи стандарти қоидаҳо ва усулҳои ташҳис (санҷиш) ва ченкуниро дар бар мегиранд, аз ҷумла қоидаҳои интиҳоби намунаҳои барои истифода ва татбиқи талаботи Регламенти техникӣ ва ба амал овардани баҳодии мутобиқати маҳсулоти машрубот зарурӣ, муқаррар карда мешаванд.

10. БАҲОДИҲИИ (ТАСДИҚИ) МУТОБИҚАТИ МАҲСУЛОТИ МАШРУБОТ

43. Баҳодиҳии мутобиқати маҳсулоти машрубот дар шаклҳои зерин амалӣ карда мешавад:

- тасдиқи мутобиқати ин навъи маҳсулот ба талаботҳои муқаррарнамудаи Регламенти техникӣ;

- назорати давлатӣ ба риояи талаботҳои муқаррарнамудаи Регламенти техникӣ нисбат ба маҳсулот ва равандҳои ба он марбути истеҳсол, бастабандӣ, тамғагузорӣ, нигоҳдорӣ, интиқол ва фурӯш.

44. Маҳсулоти машруботе, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба фурӯш бароварда мешаванд, бояд мутобиқи талаботи муқарраргардидаи Регламенти техникӣ ва дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими давлатии истеҳсоли муомилоти спирти этилӣ ва машрубот» дар шакли сертификатсияи ҳатмӣ тасдиқ карда шавад. Барои тасдиқи ҳатмии мутобиқат рамзҳои зерини номгуӣ молҳои фаъолияти иқтисодии хориҷии маҳсулоти машрубот қорбурд мешаванд (2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208).

45. Сертификатсияи ҳатмии маҳсулоти машрубот аз ҷониби мақоми ваколатдор бо риояи талаботи қонунгузорӣ амалӣ карда мешавад.

46. Тасдиқи мувофиқати маҳсулот аз ҷониби молрасон дар шакли сертификатсияи ҳатмӣ дар асоси далелҳои бадастомада бо ҷалби озмоишгоҳҳои аккредитатсияшуда ба роҳ монда мешавад.

47. Баҳодиҳии (тасдиқи) мутобиқати маҳсулоти машрубот дар муносибат бо амалҳои зерин ба роҳ монда мешавад:

- маҳсулоти дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот баровардашуда - дар шакли сертификатсияи ҳатмӣ;

- маҳсулоти дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот баровардашуда - дар шакли назорати давлатӣ бо риояи талаботи Регламенти техникӣ.

48. Ҳангоми тасдиқи ҳатмии мутобиқат шахси дархостдиҳанда истеҳсолкунанда (фурӯшанда) доништа мешавад.

49. Дар муносибат бо маҳсулоти ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда тасдиқи ҳатмии мутобиқат қисмҳои зерини амалҳо аз тарафи истеҳсолкунанда (пудратчӣ, таҳвилкунанда, фурӯшанда) ба амал оварда мешаванд:

- таъмини мутобиқати маҳсулоти таҳвилшаванда ба талаботи Регламенти техникӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ;

- масъулият барои мувофиқат накардани маҳсулоти таҳвилшуда ба талаботи Регламенти техникӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ.

50. Тасдиқи ҳатмии мутобиқат ба ҳар як бастаи маҳсулот алоҳида гузаронида мешавад.

51. Ҳангоми тасдиқи ҳатмии мутобиқати маҳсулот тибқи Регламенти техникӣ истеҳсолкунанда уҳдадор мешавад:

- назорати истеҳсолиро амалӣ намуда, тамоми чораҳои заруриро андешад, то раванди истеҳсолот ба талаботи Регламенти техникӣ

мутобиқ будани маҳсулотро таъмин намояд;

- ҳар як қисми маҳсулотро дар озмоишгоҳҳои истеҳсоли барои назорати дохилии мутобиқат нисбат ба талаботи Регламенти техникӣ аз рӯи усулҳои муқарраркарда дар алоқамандӣ бо стандартҳо ва Регламенти техникӣ аз санҷиши пешакӣ гузаронад.

52. Сертификатсияи ҳатмии маҷмӯи маҳсулоти ба муомилот баровардашаванда тибқи тартиби муқарраргардида амалӣ карда мешавад.

53. Тартиби ба роҳ мондани сертификатсияи ҳатмии маҳсулот амалҳои зеринро дар бар мегирад:

- пешниҳоди дархост;
- интихоби намунаҳо ва ҳаммонандсозии маҳсулот;
- гузаронидани санҷиши намунаҳои маҳсулот дар озмоишгоҳҳои мустақили аккредитатсияшудаи озмоишӣ;
- чамбласти натиҷаҳои санҷиш ва қабули қарор дар бораи пешниҳоди (пешниҳод накардани) сертификати мутобиқат ба дархостдиҳанда;
- ба амал баровардани назорати санҷиши маҳсулоти сертификатсияшуда тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- андешидани чораҳои ислоҳӣ дар сурати мутобиқат накардани маҳсулот ба талаботи муқарраршуда ва нодуруст қабул намудани нишонаи мутобиқати регламенти техникӣ.

11. НАЗОРАТИ ДАВЛАТӢ ВА НАЗОРАТ ОИД БА РИОЯИ ТАЛАБОТИ РЕГЛАМЕНТИ ТЕХНИКӢ

54. Назорати давлатӣ ва назорат оид ба риояи талаботи Регламенти техникӣ нисбат ба маҳсулоти машрубот ва равандҳои ба он алоқаманди истеҳсол, бастабандӣ, тамғагузорӣ, нигоҳдорӣ, интиқол ва фурӯш аз тарафи мақомоти ваколатдор мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монда мешавад.

12. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

55. Сертификатҳои мутобиқат ба маҳсулоти машрубот, ки то эътибор пайдо кардани Регламенти техникӣ пешниҳод гардидаанд, то тамоми шудани муҳлати истифодаашон эътибордоранд.

56. Ба маҳсулоти машруботии то рӯзи мавриди амал қарор гирифтани Регламенти техникӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муомилот баровардашуда, талаботе, ки то рӯзи мавриди амал қарор гирифтани Регламенти техникӣ амал мекунад, татбиқ карда мешавад.

57. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Регламенти техникӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Замимаи 1
ба Регламенти техникии
«Бехатарии маҳсулоти
машрубот»

Номгӯи маҳсулоти дорои спирти этилӣ, ки талаботи Регламенти
техникии «Бехатарии маҳсулоти машрубот» ба он татбиқ намегардад

1. Маҳсулоти қаннодӣ.
2. Маҳсулоти қаннодии ордӣ.
3. Нӯшокиҳои беспирт (ғайримашрубот)/ туршкардашуда.
4. Квасҳо.
5. Маҳсулоти ширии туршкардашуда.
6. Ҳасибҳои нимдудхӯрда ва дуддодашуда.
7. Пиво ва нӯшокиҳои пивагӣ бо ҳаҷми ҳиссаи на зиёда аз 0,5 фоиз спирти этилӣ.
8. Ширази ангур, ширази ғизонокшудаи ангур, ширази ғизоноки мевагӣ, ширази ангури ғизонокшудаи софкоригардида, ширази шахд, ширази мевагӣ.
9. Маводи табиӣи хушбӯйкунанда ва мевагӣ ё сабзавотӣ, аз ҷумла маводи ғилзатсозандаи бе истифодаи спирти этилии ғизоии ба сифати ҳалкунанда ба даст овардашуда.

Замимаи 2
ба Регламенти техникии
«Бехатарии маҳсулоти
машрубот»

Талабот
нисбат ба спирти этилӣ, нӯшокиҳои спиртӣ, нӯшокиҳои камтаъсир ва
маҳсулоти ғизоии спиртдор

Ҷадвали 1

Талаботи беҳдошти бехатарӣ нисбат ба нӯшокиҳои спиртӣ

№	Гурӯҳи маҳсулот	Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	Ҳадди имконпазир, на зиёда аз
	1	2	3	4
1	Арак, арак бо номгӯи муҳофизатии истеҳсолӣ, арақи хоса	спирти метилӣ	% (ҳаҷми ҳиссаи ҳисоби такрории спирти беоб)	0,02
2	Нӯшокиҳои спиртӣ ва нӯшокиҳои камтаъсир	спирти метилӣ	% (ҳаҷми ҳиссаи ҳисоби такрории спирти беоб)	0,05
	- аз ҷумла нӯшокиҳои спиртии дорои таркибҳо аз меваҳои донақдор	кислотаи синилӣ	мг/дм ³	35
3	Нӯшокиҳои спиртии дорои хинин	хинин	мг/кг	300
4	Афшӯраҳои спиртдор, морсҳои спиртдор	вазн. концентратсияи оҳан	мг/дм ³	15
		вазн. концентратсияи мис	мг/дм ³	5

		вазн. концентратсияи кислотаҳои паррон бо ҳисоби такрорӣ дар кислотаи сирко	мг/дм ³	0,3
5	Афшӯраҳои спиртдор, қиёмҳои спиртдор, морехҳои спиртдор, спиртҳои хушбӯй	спирти метилӣ	% (ҳаҷми ҳиссаи ҳисоби такрории спирти беоб)	0,05

Номгӯи маводҳои ғизоии
барои истеҳсоли спирти этилӣ истифодашаванда

№	Номгӯй
1	Самара (тухмиҳо) аз зироатҳои хӯшадор ва бехӯша ва тухмии зироатҳои лӯбиёгӣ (минбаъд - ғалладона)
2	Картошка
3	Лаблабуи қанд, ноки заминӣ, шакари хом, тилфи лаблабуи қанд, тапиока (маниока) ва дигар маводи саноатии таркибашон қанддор ва крахмалдор (ба истиснои меваҳо (буттамеваҳо))
4	Таркибҳои хоми (омехтаҳои) ғалладонагӣ, картошка, лаблабуи қанд ва ноки заминӣ, маводи қандӣ ва дигар маводи хоми таркибашон қанддор ва крахмалдор (ба истиснои таркибҳои мевагӣ (буттамеваҳо))
5	Маҳсулоти аз нав коркардшудаи ғалладона: орд, ярма, оҳари ордӣ
6	Дигар маҳсулоти ғизоӣ ва маводи хӯроквории қанддор ва крахмалдор (ба истиснои маводи мевагӣ ва буттамевагӣ)
7	Маҳсулоти аз нав коркардгардидае, ки дар натиҷаи истеҳсоли спирти этилии дар бандҳои 1-6 чадвали мазкур нишондодашуда такмил ёфтаанд: арақ, нӯшокиҳои ликёрӣ
8	Маводи хоми спиртӣ, фраксияи асосии спирти этилии дар бандҳои 1-6 чадвали мазкур нишондодашуда

Эзоҳ: Ҳангоми истеҳсоли арақҳо, арақҳо бо номгӯи ҳифзшавандаи истеҳсолӣ, арақҳои махсус ва машруботи ликёрӣ истифодаи спирти этилии софкоришуда аз фраксияи асосии спирти этилӣ ва пасмондаҳои ликёрӣ иҷозат дода намешаванд.

Нишондиҳандаҳои ҳаммонандсозии спирти этилии софкоришуда

№	Нишондиҳандаҳо	Мазмуни нишондиҳанда
1	Нишондиҳандаҳои органолептикӣ	моеъи шаффофи беранг, бе қисматҳои бегона, маза ва бӯйи бегона нисбати маводи ибтидоӣ
2	Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвӣ:	
	- ҳадди ҳиссаи спирти этилӣ (%), на кам аз	96,2
	- ғизонокии умумии кислотаҳои озод (бе CO ₂) дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	15
	- ғизонокии умумии эфирҳои мураккаб (метилатсетат, этилатсетат) дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	13
	- ғизонокии умумии алдегиди сирко дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	4
	- ғизонокии умумии спиртҳои аълосифат (равғани сивуха) (1-пропанол, 2-пропанол, 1-бутанол, спирти изобутилӣ (2-метилпропанол-1), спирти изоамилӣ (3-метилбутанол-1)) дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	6
	- ҳадди ҳиссаи спирти метилӣ дар ҳисоби дубораи спирти беоб (%), на зиёда аз	0,03
	- мавҷудияти фурфурол дар спирти этилӣ	иҷозат дода намешавад

Нишондиҳандаҳои ҳаммонандсозии спирти этилии софкоришуда барои истифодаи истеҳсоли арақ бо номгуи муҳофизатии истеҳсолӣ, арақи хоса (махсус)

№	Нишондиҳандаҳо	Мазмуни нишондиҳанда
1	Хусусиятҳои органолептикӣ	моеъи шаффофи беранг, бе қисматҳои бегона, маза ва бӯйи бегона нисбати маводи ибтидоӣ
2	Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвӣ:	
	- ҳадди ҳиссаи спирти этилӣ (%), на кам аз	96,3
	- санчиши турушшавӣ (дақиқа) дар ҳарорати на зиёда аз 20 °С	15
	- ғизонокии умумии алдегиди сирко дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	4
	- ғизонокии умумии рағани сивуха (1-пропанол, 2-пропанол, 1-бутанол, спирти изобутилӣ (2-метилпропанол-1), спирти изоамилӣ (3-метилбутанол-1)) дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	5
	- ғизонокии умумии эфирҳои мураккаб (метилатсетат, этилатсетат) дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	10
	- ғизонокии умумии кислотаҳои озод (бе CO ₂) дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	15
	- ҳадди ҳиссаи спирти метилӣ дар ҳисоби дубораи спирти беоб (%), на зиёда аз	0,02
	- ғизонокии умумии пасмондаҳои хушк дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	15
	- ғизонокии умумии асосҳои паррон нитрогенӣ дар ҳисоби дубораи нитроген (мг/дм ³), на зиёда аз	1,0
	- мавҷудияти фурфурол	роҳ дода намешавад

Эзоҳ: Истифодаи пасмондаҳои спиртдори ликёрӣ ва арақсозӣ ҳангоми истеҳсоли спирти барои тайёр кардани арақҳо ва ликёрҳо пешбинишуда иҷозат дода намешавад.

Нишондиҳандаҳои ҳаммонандкунии маводи хоми спиртии барои омодаسازی спирти этилии софкоригардида истифодашаванда

№	Нишондиҳандаҳо	Мазмуни нишондиҳанда	
1	Нишондиҳандаҳои органолептикӣ:		
	- намуди беруна	моеъи шаффофи беранг, бе қисматҳои бегона	
	- ранг	моеъи беранг	
	- маза ва бӯй	Барои спирти хоми этилӣ хос, ки аз маводи мувофиқи бидуни тамъу бӯйи моддаҳои бегона коркард гардидааст	
2	Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвӣ:	аз ҳама намуди маводи хом (ба истиснои тилфҳои лаблабуи қанд) ё омехтаи онҳо	аз тилфи лаблабуи қанд
	- ҳадди ҳиссаи спирти этилӣ (%), на кам аз	88	88
	- ғизонокии умумии алдегидҳо дар ҳисоби дубораи сиркоӣ алдегид дар спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	300	500
	- ғилзати умумии эфирҳои мураккаб дар ҳисоби дубораи эфири сиркоӣ-этилӣ дар спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	500	700
	- ҳадди ҳиссаи спирти метилӣ дар ҳисоби дубораи спирти беоб (%), на зиёда аз	0,13	ба меъёр дароварда намешавад
	- ғизонокии умумии рағани сивуха дар ҳисоби дубораи омехтаи спиртҳои изоамилӣ ва изобутилӣ (3:1) дар спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	5 000	5 000

Нишондиҳандаҳои обе, ки барои тайёр намудани маҳсулоти машрубот истифода мегардад

№	Параметр	Воҳиди ченак	Муҳимияти меъри барои истехсол								
			арақҳо ва арақҳои хоса (махсус)						маводи машруботи ликёри, коньяк	пиво ва нӯшокиҳои дар асоси пиво омодагардида (нӯшокиҳои пиво)	нӯшокиҳои камтаъсир
	Дуруштии умумӣ	ҳар.гармӣ	0 - 0,20	0,21 - 0,40	0,41 - 0,60	0,61 - 0,80	0,81 - 1,00	1,01 - 1,20	на зиёда аз 0,36	2 - 4	на зиёда аз 0,7 на зиёда аз 7,0
1	Ишқордорӣ	мол/дм ³	на зиёда аз 2,0	на зиёда аз 1,5	на зиёда аз 1,0	на зиёда аз 0,6	на зиёда аз 0,4	на зиёда аз 0,2	на зиёда аз 4,0	0,5 - 2,0 на зиёда аз 2,0	на зиёда аз 1,0
2	Оксидшавии перманганат, на зиёда аз	мг О ₂ /дм ³	6,0	6,0	5,0	4,0	3,0	2,0	2,0 коньяк - 6,0	2,0	2,0
3	Пасмондаи хушк	мг/дм ³	250,0	225,0	200,0	на зиёда аз 150,0	125,0	100,0	190 - 550	ба меъёр дароварда намешавад	на зиёда аз 550
4	Нишондиҳандаи гидрогенӣ, на кам аз	воҳ. рН	7,0	7,0	7,0	6,5	6,5	6,5	7,0	6,0 - 7,0	7,0
5	Ҳаҷми ғилзатнокии ионҳо, на зиёда аз:	мг -----									

		дм ³									
- калсий			2,7	5,0	8,0	10,6	13,3	16,0	5,0	ба меъёр дароварда намешавад	5,2
- магний			0,8	1,6	2,4	3,2	4,0	4,8	1,6	ба меъёр дароварда намешавад	5,2
- оҳан			0,15	0,12	0,10	0,06	0,04	0,02	0,12	0,30	0,10
- натрий/калий			100	80	60	40	20	10	100	ба меъёр дароварда намешавад	ба меъёр дароварда намешавад
- манган			0,10	0,10	0,08	0,06	0,04	0,02	0,10	0,05 0,10	0,10
- алюминий			0,15	0,10	0,08	0,06	0,04	0,02	0,10	ба меъёр дароварда намешавад	0,10
- мис			0,15	0,10	0,08	0,06	0,04	0,02	0,10	2,0	1,0
- нитратҳо			10	10	10	10	10	10	10	25	5,0
- нитритҳо			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	аломатҳо
- хлоридҳо			30,0 60,0	25,0	20,0	15,0	10,0	5,0	25,0 60,0	70,0 150	100 - 150 150
- сулфатҳо			30,0	25,0	20,0	15,0	10,0	5,0	25,0	200	100 - 150
- гидрокарбонатҳо			125,0	95,0	65,0	40,0	25,5	12,1	244,0	30 - 122	61,0

			220,0	140	140	140	140	140	140	250	
	- силикатҳо		5,0	4,0	3,0	2,0	1,0	1,0	5,0	ба меъёр дароварда намешавад	2,0
	- ортофосфатҳо		0,10	0,10	0,08	0,06	0,04	0,02	0,05	ба меъёр дароварда намешавад	ба меъёр дароварда намешавад
	- полифосфатҳо		0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	ба меъёр дароварда намешавад	ба меъёр дароварда намешавад
	- аммиак						иҷозат дода намешавад				
	- сульфид						иҷозат дода намешавад				
7	Бўйнокӣ ҳангоми ҳарорати 20 °С ва ҳангоми гармшавӣ то ҳарорати 60 °С	балл	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Таъм ва маззаи бегона ҳангоми ҳарорати 20 °С	балл	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ранг, на зиёда аз	ҳарорат	2	2	2	2	2	2	5	ба меъёр дароварда намешавад	10
10	Таҳшинӣ ҳангоми λ-400 нм ва S-50 мм, на зиёда аз	воҳиди зиччии умумӣ	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,005	ба меъёр дароварда намешавад	1,0

Нишондиҳандаҳои ҳаммонандсозии арақ, арақи хоса (махсус), машруботи ликёрӣ-арақӣ, нӯшокиҳои спиртӣ ва нӯшокиҳои камтаъсир

№	Нишондиҳандаҳо	Мазмуни нишондиҳанда
1. Арақ ва арақи хоса (махсус)		
1	Нишондиҳандаҳои органолептикӣ	моеъи шаффофи беранг, бе қисмати бегона ва фурӯнишинӣ, дорои таъми латифи хосаи арақ ва хусусияти бӯйи хуши арақ, бе таъм ва бӯйи бегона
2	Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвӣ:	
	- қувватнокӣ (%)	аз 37,5 то 56
	- ишқордорӣ – меъёри кислотаи хлорид бо ғилзати 0,1 мол/дм ³ , барои титронии 100 см ³ арақ (см ³) масрафгардида, на зиёда аз	3,0
	- ғизонокии умумии алдегиди сирко дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	8
	- ғизонокии умумии спиртҳои аълосифат (равғани сивуха) (1-пропанол, 2-пропанол, 1-бутанол, спирти изобутилӣ (2-метилпропанол-1), спирти изоамилӣ (3-метилбутанол-1)) дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	5
	- ғизонокии умумии эфирҳои мураккаб (метилатсетат, этилатсетат) дар ҳисоби дубораи спирти беоб (мг/дм ³), на зиёда аз	13
	- ҳадди ҳиссаи спирти метилӣ дар ҳисоби дубораи спирти беоб (%), на зиёда аз	0,02
2. Ликёрҳо ва машруботи ликёрӣ-арақӣ		
1	Хусусиятҳои органолептикӣ, вазни ғилзатнокии чавҳари умумӣ, вазни ғилзатнокии қанд (дар ҳолати мавҷудият), вазни ғилзатнокии	хусусиятҳои истеъмолии ҳар як нӯшоки спиртӣ бояд ба нишондоди дар ҳуҷҷатҳои техникӣ барои номгуӣ

	кислотаҳо дар ҳисоби дубораи кислотаи лиму, қувватнокӣ	мушаххаси машруботи спиртӣ пешбинишуда мутобиқат намояд
2	ҳадди ҳиссаи спирти метилӣ дар ҳисоби дубораи спирти беоб (%), на зиёда аз	0,05
3. Дигар нӯшокиҳои спиртӣ, нӯшокиҳои камтаъсири машрубот		
1	Хусусиятҳои органолептикӣ, қувватнокӣ, нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвӣ	хусусиятҳои истеъмолии ҳар як нӯшоки спиртӣ бояд ба нишондоди дар ҳуҷҷатҳои техникӣ барои номгӯи мушаххаси машруботи спиртӣ пешбинишуда мутобиқат намояд
2	ҳадди ҳиссаи спирти метилӣ дар ҳисоби дубораи спирти беоб (%), на зиёда аз	0,05

Эзоҳ: Тамоил нисбат ба қувватнокии $\pm 0,2$ – барои бутилҳои алоҳида, $\pm 0,1$ - барои 20 бутил иҷозат дода мешавад.

Замимаи 3
ба Регламенти техникии
«Бехатарии маҳсулоти
машрубот»

Талабот нисбат ба маҳсулоти машрубот, маҳсулоти шарбатпазӣ ва нӯшокиҳои
турушкардашудаи камтаъсири машрубот, маҳсулоти ғизоии спиртдор аз ангур
ва меваҳо

Ҷадвали 1

Талаботи бехатарии беҳдоштӣ ба маҳсулоти машрубот, маҳсулоти шарбатпазӣ
ва нӯшокиҳои турушкардашудаи камтаъсири машрубот

№	Гурӯҳи маҳсулот	Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	Ҳадди имконпазир, на зиёда аз
	1	2	3	4
1	Май, майи пурҷӯш, нӯшокиҳои шаробии хушбӯйкардашуда, майи мевагии рӯймизӣ, нӯшокиҳои шаробӣ бо таркиби то 15,0 % спирт (умумӣ), шираи ангурии спиртдор (мистел)	заҳрҳои занбӯруғӣ: охратоксини А	мг/кг	0,002
2	Майи себии рӯймизӣ, нӯшокиҳои шаробӣ бо таркиби то 15,0 % спирт, ки бо истифодаи афшураи себӣ, шароби себӣ, шароби мевагӣ, маҳсулоти шарбатпазӣ, маводи шаробии мевагии турушкардашуда ва маводҳои туршкардаи спиртори себӣ	заҳрҳои занбӯруғӣ: патулин	мг/кг	0,05
3	Коняк, брендии аълосифат брендии себӣ, арақи шахдӣ	спирти метилӣ	г/дм ³ спирти этилии беоб	2,0
4	Муқаттари шаробӣ барои брендии аълосифат, муқаттари себ барои брендии себӣ	спирти метилӣ	г/дм ³ спирти этилии беоб	2,0

5	Муқаттари ангурии софкоришуда	спирти метилӣ	г/дм ³ спирти этилии беоб	1,0
6	Муқаттари софкоришудаи мевагӣ, муқаттари шаробии софкоригардида, муқаттари шаробӣ, муқаттари ангурӣ, муқаттари шахдӣ, бренди, нӯшокии сахттаъсири ангурӣ, арақи ангурӣ, нӯшокии шахдии сахттаъсир, арақи шахдӣ	спирти метилӣ	г/дм ³ спирти этилии беоб	2,0
7	Муқаттари мевагӣ (ба истисноии муқаттари мевагӣ аз меваҳои донақдор), брендии мевагӣ, нӯшокии сахттаъсири мевагӣ, арақи мевагӣ	спирти метилӣ	г/дм ³ спирти этилии беоб	2,0
8	Маҳсулоти машрубот аз меваҳои донақдор: - муқаттари мевагӣ, нӯшокии сахттаъсири мевагӣ, брендии мевагӣ	спирти метилӣ	г/дм ³ спирти этилии беоб	3,0
9	Маҳсулоти машрубот аз меваҳои донақдор: - муқаттари мевагии софкоришуда, муқаттари мевагӣ	кислотаи синилӣ	мг/дм ³ спирти этилии беоб	1 мг/% қувватнокӣ нӯшокиҳои машрубот
10	Арақи мевагӣ, нӯшокии сахттаъсири мевагӣ, брендии мевагӣ	кислотаи синилӣ	мг/дм ³ спирти этилии беоб	35

Меъёрҳои бехатарии микробиологии нӯшокиҳои камтаъсири турушкардашуда

№	Гурӯҳи маҳсулот	ШММАвФА ¹ ВБК ² , на зиёда аз	Ҳаҷми (вазни) маҳсулоте, см ³ (г), ки БГМЧ ³ роҳ дода намешавад (колиформҳо)	Ҳамирма ва мағорбандӣ, ВБК см ³ (г), на зиёда аз
	1	2	3	4
1	Полуданашуда:			
	- дар кегҳо	ба меъёр дароварда намешавад	3,0	ба меъёр дароварда намешавад
	- рехтафурӯшӣ	ба меъёр дароварда намешавад	1,0	ба меъёр дароварда намешавад
2	Полудашуда:			
	- дар кегҳо	ба меъёр дароварда намешавад	3,0	ба меъёр дароварда намешавад
	- рехтафурӯшӣ	ба меъёр дароварда намешавад	1,0	ба меъёр дароварда намешавад
3	Бо истифодаи полудасозии бесамаргардонӣ ё гармкунӣ (пастеризатсия)	10	10,0	100

¹ ШММАвФА – шумораи микробуниҳои мезофилии азобӣ ва факултативӣ-анаэробӣ.

² ВБК – шумораи воҳидҳои барангезандаи колонияҳо

³ БГМЧ - бактерияҳои гурӯҳи микроби чӯбчашакл.

Таснифот ва ҳадди имконпазири нигоҳдории қанд
дар баъзе навъҳои маҳсулоти машрубот, маҳсулоти шарбатпазӣ
ва нӯшоқиҳои турушкардашудаи камтаъсир

№	Навъҳои маҳсулот	Таснифот аз рӯи нигоҳдории қанд, г/дм ³						
		хушк	нимхушк	нимширин	ширин	хушки аълосифат	брют	брюти аълосифат
1		2	3	4	5	6	7	8
1	Май, майи рӯимизӣ, майи газнок, майи газнокшудаи гавҳарӣ	на зиёда аз 4,0	зиёда аз 4,0 ва камтар аз 18,0	на кам аз 18,0 ва камтар аз 45,0	на кам аз 45,0	аломат татбиқ намегардад	аломат татбиқ намегардад	аломат татбиқ намегардад
2	Майи мевагии рӯимизӣ	на зиёда аз 4,0	зиёда аз 4,0 ва камтар аз 30,0	на кам аз 30,0 ва камтар аз 80,0	на кам аз 80,0	аломат татбиқ намегардад	аломат татбиқ намегардад	аломат татбиқ намегардад
3	Майи пурчӯши гавҳарӣ, майи пурчӯши мевагӣ, майи мевагии пурчӯши гавҳарӣ, майи мевагии газнокшуда, майи мевагии газнокшудаи гавҳарӣ	на кам аз 15,0 ва камтар аз 25,0	на кам аз 25,0 ва камтар аз 40,0	на кам аз 40,0 ва камтар аз 55,0	на кам аз 55,0 ва камтар аз 70,0	аломат татбиқ намегардад	камтар аз 15,0	аломат татбиқ намегардад
4	Майи пурчӯши аълосифат, майи пурчӯши ангурии шампанӣ	на кам аз 15,0 ва камтар аз 25,0	на кам аз 25,0 ва камтар аз 40,0	на кам аз 40,0 ва камтар аз 55,0	на кам аз 55,0 ва камтар аз 70,0	аломат татбиқ намегардад	на кам аз 6,0 ва камтар аз 15,0	камтар аз 6,0
5	Майи хушбӯйшуда	на кам аз 30,0 ва камтар аз 50,0	на кам аз 50,0 ва камтар аз 90,0	на кам аз 90,0 ва на зиёда аз 130,0	зиёда аз 130,0	камтар аз 30,0	аломат татбиқ намегардад	аломат татбиқ намегардад
6	Нӯшокии муаттари машруботнӯшокии	на зиёда аз 5,0	15 - 25	30 - 50	55 - 80	аломат	аломат татбиқ	аломат

	муаттари машруботи газнокшуда					татбиқ намегардад	намегардад	татбиқ намегардад
7	Нӯшокии муаттари машруботи сахтгаъсир	аломат татбиқ намегардад	аломат татбиқ намегардад	30 - 90	100 - 160	аломат татбиқ намегардад	аломат татбиқ намегардад	аломат татбиқ намегардад
8	Шароби себ, пуаре	на зиёда аз 4,0	зиёда аз 4,0 ва камтар аз 30,0	на кам аз 30,0 ва камтар аз 50,0	на кам аз 50,0 ва на зиёда аз 80,0	аломат татбиқ намегардад	аломат татбиқ намегардад	аломат татбиқ намегардад

Меъёри нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвӣ маҳсулоти машрубот

№	Гурӯҳи маҳсулоти машрубот	Ғизонокии умумии кислотаҳои титронидашуда дар ҳисоби дубора ба кислотаи шаробӣ (г/дм ³)	Ғизонокии умумии кислотаи лиму (г/дм ³), на зиёда аз	Ғизонокии умумии ҷавҳари гирифташуда (г/дм ³), на кам аз	Ғизонокии умумии кислотаҳои бухоршаванда дар ҳисоби дубора ба кислотаи сирко (г/дм ³), на зиёда аз	Ғизонокии умумии диоксиди умумии сулфур (мг/дм ³), на зиёда аз
	1	2	3	4	5	6
1	Майи рӯимизӣ	на кам аз 3,5	1,0	барои шароби сафед - 16, барои майи гулгун - 17, барои майи сурх - 18	барои майҳои сафед ва гулгун - 1,1, барои майи сурх - 1,2	барои шаробҳои ноб - 200, барои шаробҳои ниманоб, нимширин ва ширин - 300
2	Нӯшокии шаробӣ, нӯшокии шаробии хушбӯйкардашуда нӯшокии шаробии газнокшуда, нӯшокии шаробии газнокшудаи гавҳарӣ	на кам аз 3,5	1,0	ба меъёр дароварда намешавад	1,2	200
3	Майи пурҷӯш	5,0 - 8,0	1,0	барои шароби сафед - 16, барои майи гулгун - 17, барои майи сурх - 18	1,2	200
	- майи пурҷӯши гавҳарӣ	5,0 - 8,0	1,0	барои шароби сафед - 16, барои майи гулгун - 17, барои майи сурх - 18	барои майҳои сафед ва гулгун - 1,0, барои майи сурх - 1,2	200
4	Майи пурҷӯши	5,5 - 8,0	1,0	16	1,0	200

	ангурии шампанӣ					
5	Майи ликёри ⁴	на кам аз 3,5	1,0	16,0	1,2	200
6	Майи хушбӯйкардашуда	на кам аз 3,5	ба меъёр дароварда намешавад	12,0	1,2	200

Эзоҳ: 1. Барои майҳои пурҷӯши ангурии шампанӣ ғизонокии умумии оҳан на зиёда аз 10 мг/дм³, барои майи пурҷӯш ғизонокии умумии оҳан на зиёда аз 10 мг/дм³, барои майи сафед ва майи сурх на зиёда аз 15 мг/дм³ муқаррар карда мешавад.

2. Фишори диоксидаи карбон дар бутил дар ҳарорати 20°C барои майҳои пурҷӯши аълосифат на кам аз 350 кПа, барои майҳои пурҷӯш на кам аз 300 кПа, барои майҳои пурҷӯши гавҳарӣ аз 100 то 250 кПа муқаррар гардидааст.

3. Таснифоти шароб аз рӯи нигоҳдории таркибии қанд дар ҷадвали 3 замимаи мазкур нишон дода шудааст.

4. Барои майҳои ликёрии нигоҳдошташуда (солгашт) ғизонокии умумии ҷавҳари гирифташуда на кам аз 18 г/дм³ муқаррар карда мешавад.

Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвии майҳои мевагӣ

№	Гурӯҳи майҳо	Ғизонокии умумии кислотаҳои титронидашуда дар ҳисоби дубора ба кислотаи себӣ (г/дм ³)	Ғизонокии умумии қиёми боқимонда (г/дм ³), на кам аз	Ғизонокии умумии кислотаҳои бухоршаванда дар ҳисоби дубора ба кислотаи сирко (г/дм ³), на зиёда аз	Ғизонокии умумии диоксиди умумии сулфур (мг/дм ³), на зиёда аз
	1	2	3	4	5
1	Майи мевагӣ, майи мевагии рӯимизӣ	на кам аз 4	аз клюква, брусника - 6; аз қулфинай, тамашк, олу - 12; аз олуболу, кабудбутта, марминҷон, ғубайро - 15; аз ғубайрои сиёҳмева - 20; аз себ - 8; аз зардолу, анор - 7	1,2	250
2	Майи мевагии сахтгаъсир	на кам аз 4	аз клюква, брусника - 6; аз қулфинай, тамашк, олу - 12; аз олуболу, кабудбутта, марминҷон, ғубайро - 15; аз ғубайрои сиёҳмева - 20; аз себ - 10; аз зардолу, анор - 7	1,2	200

Эзоҳ: Ғизонокии умумии қиёми боқимонда дар майҳои мевагии аз якҷанд намуди меваҳо таркибёфта, тавассути ҳисобрасӣ бо назардошти ғизонокии умумии қиёми боқимонда ва шумораи маводи шаробии мевагии ҳамроҳгардида мутобиқ ба шумораи ҳамин маводи шаробӣ муайян карда мешавад.

Нишондиҳандаҳои ҳаммонандсозӣ ва хусусияти муқаттарҳои конякӣ, мевагӣ, шаробӣ ва шаробии софкоришуда

№	Номгӯи нишондиҳандаҳо	Навъи муқаттар					
		муқаттари конякӣ		муқаттари мевагӣ		муқаттари шаробӣ	муқаттари шаробии софкоришуда
		ҷавон	солгашт	ҷавон	солгашт		
1	2	3	4	5	6	7	
1	Нишондиҳандаҳои органолептикӣ:						
	- шаффофият	шаффоф, бе иловаҳои бегона ва фурӯнишинӣ – барои ҳама навъҳои муқаттар					
	- ранг	аз беранг то равшани пахолӣ	аз ранги пахолӣ то қавҳаранги сиёҳ	беранг	беранг	беранг	
	- хуштаъм ⁵ , хушбӯй	мураккаб, бо ифодаҳои шаробӣ ва рангҳои нафиси гулгун	мураккаб, бо рангҳои шаробӣ, бо тобиши ҷӯби булут ва ҷилонокии аз гулгун-меваҳои ванилӣ то сиёҳранги школадӣ-қирранг	мураккаб, бо тобишҳои шаробӣ-мевагӣ	мураккаб, бо тобишҳои шаробӣ	мураккаб, бо тобишҳои шаробӣ	
	- мазза	тоза, тафсон, бо таъми нозуки спирти этилӣ	аз тафсон, булутӣ, этилӣ то пурра, мулоим, мутаносиб бо тундмаззаи талх	тоза, тафсон, шаробӣ-мевагӣ	тоза, тафсон, шаробӣ	тоза, тафсон, шаробӣ	
2	Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвӣ:						

Эзоҳ: Ба тобишҳои бегонаю тасодуфии эфирӣ-алдегидӣ, сиркой, пуштагӣ, талхча, қуюққардашуда, сӯхтагӣ, нафтӣ, сулфиди ва ин амсол иҷозат дода намешавад.

- ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ (%)	62 - 72,4	55 - 72,4	52 - 86	52 - 86	86 - 96	
- ғизонокии умумии спиртҳои аълосифат (мг/100 см ³ спирти беоб)	180 - 600	170 - 500	100 - 450	160 - 600	на зиёда аз 50	
- ғизонокии умумии алдегидҳо дар ҳисоби дубораи сиркои алдегид (дар спирти беоб, мг/ 100 см ³)	3 - 50	5 - 50	на зиёда аз 80	3 - 50	на зиёда аз 10	
- ғизонокии умумии эфирҳои миёна дар ҳисоби дубораи эфири сиркоӣ-этилӣ (дар спирти беоб, мг/ 100 см ³)	50 - 250	50 - 270	30 - 200	30 - 270	на зиёда аз 50	
- ғизонокии умумии кислотаҳои бухоршаванда дар ҳисоби дубораи кислотаи сирко (дар спирти беоб, мг/ 100 см ³)	80	250	80	250	250	на зиёда аз 20
- ғизонокии умумии фурфурол (дар спирти беоб, мг/100 см ³), на зиёда аз	3	3	3	3	ба меъёр дароварда намешавад	
- ғизонокии умумии мис (мг/дм ³), на зиёда аз	8	8	ба меъёр дароварда намешавад	ба меъёр дароварда намешавад	ба меъёр дароварда намешавад	
- ғизонокии умумии оҳан (мг/дм ³), на зиёда аз	1	1	1,5	1,5	ба меъёр дароварда намешавад	
- ғизонокии умумии диоксиди умумии сулфур (мг/дм ³), на зиёда аз	45	40	45	45	ба меъёр дароварда намешавад	
- ғизонокии умумии спирти метилӣ, (г/дм ³), на зиёда аз	2	2	2	2	2	

Нишондиҳандаҳои ҳаммонандсозӣ ва хусусияти нӯшокиҳои сахтгаъсир аз муқаттари шароб барои бренди (муқаттари конякӣ) (коняк)

№	Номгӯи нишондиҳанда	Меъёр
1	Нишондиҳандаҳои органолептикӣ:	
	- намуди беруна	шаффоф, бе иловаҳои бегона ва фурӯнишинӣ
	- ранг	аз тобиши равшани тиллогун то хираи қаҳрабӣ
	- таъм ва наҳат	хусусияти хос барои коняки номгӯи мушаххас, бе таъм ва бӯи бегона
2	Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвӣ:	
	- қувватнокӣ (%), на кам аз	40
	- ғизонокии умумии қандҳо бо ҳисоби дубораи қанди бадалшуда (г/дм ³), на зиёда аз	20
	- ғизонокии умумии спиртҳои аълосифат (мг/100 см ³ спирти беоб)	170 - 500
	- ғизонокии умумии алдегидҳо дар ҳисоби дубораи сиркои алдегид (дар спирти беоб, мг/100 см ³)	5 - 50
	- ғизонокии умумии оҳан (мг/дм ³), на зиёда аз	1,5
	б) ғизонокии умумии спирти метилӣ (г/дм ³ спирти беоб), на зиёда аз	2
	- ғизонокии умумии эфирҳои миёна дар ҳисоби дубораи эфири сиркоӣ-этилӣ (дар спирти беоб, мг/100 см ³), на зиёда аз	50 - 270
	- ғизонокии умумии кислотаҳои бухоршаванда дар ҳисоби дубораи кислотаи сирко (дар спирти беоб, мг/100 см ³) на зиёда аз	200

- ғизонокии умумии қиёмҳои гирифташуда (г/дм ³), на кам аз ⁶	
барои коньякҳо бо муҳлати нигоҳдорӣ:	
барои 3-, 4- ва 5-сола	0,5
зиёда аз 5 сол	0,6

Эзоҳ: Талабот аз рӯзи эътибор пайдо кардани стандарти байнидавлатӣ қоидаҳо ва усулҳои тадқиқот (санчиш) ва андозагириро барои муайян кардани ғизонокии умумии коньякҳои бо муҳлатҳои гуногуни нигоҳдоршуда, дар номгӯи стандартҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ (байнидавлатӣ) ва дар сурати мавҷуд набудани онҳо дар номгӯи стандартҳои миллӣ (давлатӣ), қоидаҳо ва усулҳои тадқиқ (озмоиш) ва андозагирӣ, аз ҷумла қоидаҳои интихоби намунаҳоро, ки барои татбиқ ва иҷрои талаботи Регламенти техникӣ ва амалисозии баҳодихии мутобиқати объектҳои танзими техникӣ заруранд, дар бар мегирад.

Нишондиҳандаҳои ҳаммонандсозӣ ва хусусияти нӯшоқиҳои саҳттаъсири шаробӣ (аз муқаттарҳои конякӣ)

№	Номгӯи нишондиҳанда	Меъёр
1	Нишондиҳандаҳои органолептикӣ:	
	- намуди беруна	моеъи шаффоф, бе фурӯнишинӣ ва иловаҳои бегона
	- ранг	аз тобиши равшани тиллогун то хираи қаҳрабӣ
	- таъм ва наҳат	мураккаб, бо тобишҳои гулгуни мевагӣ, бо тобиши нафиси гулгуни мевагӣ, бо тобишҳои шқоладӣ-ванилӣ ва тобишҳои шароби солгард дар нигоҳдории зарфи чӯби булут
2	Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвӣ:	
	- ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ (%)	от 30,0 до 50,0
	- ғизонокии умумии қандҳо бо ҳисоби дубораи қанди бадалшуда (г/дм ³), на зиёда аз	от 5,0 до 25,0
	- ғизонокии умумии спиртҳои аълосифат (мг/100 см ³ спирти беоб)	от 20,0 до 220,0
	- ғизонокии умумии алдегидҳо дар ҳисоби дубораи сиркои алдегид (дар спирти беоб, мг/ 100 см ³)	от 5,0 до 30,0
	- ғизонокии умумии оҳан (мг/дм ³), на зиёда аз	1,0
	- ғизонокии умумии спирти метилӣ (г/дм ³ спирти беоб), на зиёда аз	2
	- ғизонокии умумии эфирҳои миёна дар ҳисоби дубораи эфири сиркоӣ-этилӣ (дар спирти беоб, мг/ 100 см ³), на зиёда аз	от 10,0 до 150,0

- ғизонокии умумии кислотаҳои бухоршаванда дар ҳисоби дубораи кислотаи сирко (дар спирти беоб, мг/ 100 см ³) на зиёда аз	150,0
--	-------

Эзоҳ: 1. Тамоили имконпазир аз нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвии муқарраргардида барои номгӯи мушаххаси нӯшокӣ бояд на зиёда аз нишондиҳандаҳои зерин бошад:

- $\pm 0,3\%$ аз рӯи ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ;
- $\pm 2,0$ г/дм³ аз рӯи ғизонокии умумии қанд.

2. Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвии нӯшокиҳои номгӯи мушаххас аз тарафи истехсолкунанда тибқи дастурҳои технологӣ ва дастурамали нӯшокии мазкур муқаррар карда мешавад.

Нишондиҳандаҳои ҳаммонандсозӣ ва хусусияти арақҳои мевагӣ

№	Номгӯи нишондиҳанда	Меъёр
1	Нишондиҳандаҳои органолептикӣ:	
	- намуди беруна	моеи шаффоф, бе фурӯнишинӣ ва иловаҳои бегона
	- ранг	аз тобиши беранг то қаҳрабӣ (ё ранги равшани пахолӣ)
	- таъм ва наҳат	тоза, сӯзонанда, хоси маводи хоми истифодашаванда
2	Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвӣ:	
	- қувватнокӣ (%)	37,5 - 55
	- ғизонокии умумии қандҳо бо ҳисоби дубораи қанди бадалшуда (г/дм ³),	0 - 30
	- ғизонокии умумии кислотаҳои бухоршаванда (дар спирти беоб, мг/дм ³) на кам аз	2
	- ғизонокии умумии оҳан (мг/дм ³), на зиёда аз	1,5
	- ғизонокии умумии спирти метилӣ (г/дм ³ спирти беоб), на зиёда аз	3,5
	- ғизонокии умумии эфирҳои миёна дар ҳисоби дубораи эфири сиркоӣ-этилӣ (дар спирти беоб, мг/ 100 см ³), на зиёда аз	30 - 200

Номгӯи амалиётҳои технологӣ ва воситаҳои технологии барои истеҳсоли маҳсулоти машрубот иҷозатдодашуда

№	Номгӯӣ
1	Афзоиш додани миқдори табиӣи қанд дар таркиби ангур пеш аз ҷамъовариӣ он бо истифодаи усулҳои тоқпарварӣ
2	Намуна - интиҳоби хӯшаҳои пӯхтарасида ё меваҳои алоҳидаи ангур ва ҷудо кардани меваҳои хом, вайроншуда ё пӯсида
3	Афзоиши миқдори қанд дар ангури ҷамъоваришуда бо роҳи хушккунӣ, криоэкстракция бо ёрии интиҳоби хӯшаҳои пӯхтарасида, як қисми хӯшаҳо ва меваи ангур
4	Қисман беобсозии меваҳо бо мақсади баланд бардоштани миқдори қанди таркиби онҳо
5	Ғизоноксозии шираи ангур ё шираи мевагӣ бо роҳи таровиши баръакс
6	Қисман беобсозии шираи ангур ё меваҳо дар ҳолати беҳавоӣ ё ҳолати фишори атмосферӣ
7	Нигоҳдории ангидриди карбон - ҷойгир кардани меваҳои пурраи ангур тӯли якҷанд рӯз дар атмосфераи диоксиди карбон дар зарфи пӯшида
8	Резакунӣ - кафонидани пӯстлохи самараи ангур ё меваҳо ва резакунӣи онҳо барои истихроҷи афшура
9	Қисман ё пурра ҷудо намудани думчаҳои ангур то ҷӯшонидани он
10	Дам кардан (парвардани) шираи ангур ё мевагӣ дар тилф
11	Шоридан - ҷудо намудани афшура аз тилф то фишурдани он
12	Фишурдан
13	Софкорӣ бо истифодаи усулҳои физикӣ
14	Софкорӣ бо истифодаи як ё якҷанд воситаҳои технологии зерин: - албуминӣ ва (ё) лакталбуминӣ; - бентонитӣ ва гилӣ-сорбентӣ; - N - винилпирролидон бо эфири диметакрилови триэтиленгликоли сополимерӣ (ба шумораи боқимонда дар маҳсулоти тайёр иҷозат дода намешавад); - сафедгул; - казеин ва казеинатҳои калий ва натрий;

	<ul style="list-style-type: none"> - кизелгур; - диоксиди силитсий дар шакли хамира ё маҳлули коллоидӣ; - перлит; - желатини ғизоӣ; - ширеши моҳигӣ; - сафедаҳои растанӣ; - чавҳари мозу (танин); - карбони фаъоли растанӣ; - фитин; - кислотаи фосфорӣ; - ортофосфати натрий 3-омехташуда; - таркиби ферментии бета-глюконаз; - ферментҳои пектолитикӣ, пектопротеолитикӣ; - сеолит (клиноптилолит).
15	Қўшонидани спирт
16	Истифодаи турушсозандаҳои шаробӣ
17	<p>Истифода бо мақсади суръат бахшидани афзоиши хамиртуруш тавассути як ё якчанд воситаҳои технологии зерин:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фосфати диаммоний ё сулфати аммоний; - сульфити аммоний ё бисульфити аммоний; - дихлоргидрати тиамин.
18	Истифодаи таркибҳо аз ғилофаки турушсозандаҳо
19	Бардоштан (гирифтан) бо фурӯнишинӣ
20	Нигоҳдорӣ (пухта расидан)
21	Аз як зарф ба зарфи дигар рехтан
22	Рехта пур кардан
23	<p>Истифодаи диоксиди сулфат, бисульфити калий ё метабисульфати калий. Ҳадди ниҳии диоксиди сулфат дар таркиби умумии маҳсулот дар шаробҳои ангур - 300 мг / дм³, дар шаробҳои мевагӣ ва нӯшокиҳои спиртии хушбӯй - 200 мг / дм³, дар дигар маҳсулоти шаробӣ, ба истиснои маҳсулоти дорои</p>

	ҳиссаи спирти этилии зиёда аз 22,0%, - 200 мг / дм ³
24	Бартараф кардани оксиди сулфат бо истифода аз усулҳои физикӣ
25	Аэратсия ё иловаи оксиген
26	Коркарди ҳароратӣ
27	Марказшитобӣ ва полудасозӣ бо истифода ё бе истифодаи иловаҳои полудасозандаи инертӣ дар шароити он, ки ҳангоми истифодаи ин усулҳо дар маҳсулоти коркардшаванда пасмондаҳо ба назар нарасанд
28	Истифодаи диоксиди карбон ё аргон ё нитроген дар алоҳидаги ё якҷоя бо мақсади эҷоди фазои инертӣ ва коркарди (нигоҳдори) маҳсулот бидуни дастрасӣ ба ҳаво
29	Истифодаи диметилдикарбонат пеш аз зарфҷатсоии маҳсулоти шаробӣ бо миқдори спирти этилии на камтар аз 15,0 %, дорои қанд, барои таъмини устувории микробиологӣ онҳо
30	Коркарди шираи сафед ва шароби ҷавони сафед дар марҳилаи турушсозӣ, шаробҳои сафед, шираи ангур барои тайёр кардани шираи ангурии ғизонокшудаи софкоригардида, карбонати фаъол
31	Истифодаи кислотаи сорбин ё сорбати калий. Ҳадди ниҳоии кислотаи сорбин дар маҳсулоти шаробӣ 200 мг / дм ³ мебошад
32	Истифодаи кислотаҳои шаробӣ барои турушсозӣ бо мақсади баланд бардоштани турушии шароб на зиёда аз 2,5 г/дм ³ дар ҳисоби дубораи кислотаи шаробӣ
33	Истифода барои паст намудани ҳадди турушии як ё якчанд моддаҳои зерин: - тартрати бетарафи калий; - бикарбонати калий; - карбонати калсий, ки метавонад миқдори зиёди намаки дукаратаи калсий (L+), кислотаи шаробӣ ва (L-) кислотаи себиро дарбар дошта бошад; - тартрати кальций ё кислотаи шаробӣ; - таркибҳои якхелаи дисперсирии тунуки кислотаҳои шаробӣ ва карбонати калсий бо меъёрҳои баробар; - оби нӯшокӣ барои шаробҳои мевагӣ.
34	Истифодаи хамиртурушҳои навъи <i>Schizosaccharomyces</i> барои паст намудани турушии биологӣ
35	Истифодаи поливинилполипирролидона

36	Истифодаи сополимери поливинилимидазол-поливинилпирролидона
37	Истифодаи бактерияҳои чурғотӣ дар шакли суспензияҳои шаробӣ
38	Иловаи лизосима
39	Истифодаи сумалакҳои ивазсозандаи ионӣ
40	Дар шаробҳои ноб ба миқдори на бештар аз 5% илова намудани хамиртуруши тару тозаи хушсифат ва бе пасмондаҳои хамиртуруш, ки ҳангоми истеҳсоли шаробҳои ноб ба даст оварда шудаанд
41	Истифодаи аргона ё нитроген
42	Иловаи диоксидаи карбон
43	Қорқарди уреаз барои паст намудани миқдори карбамид
44	Иловаи кислотаҳои аскорбинӣ-L. Ҳадди ниҳойии таркиби кислотаҳои аскорбинӣ дар маҳсулот - 250 мг/дм ³
45	Иловаи кислотаи лиму бо мақсади таситсозӣ ва бештар туршсозӣ. Ҳадди ниҳойии таркиби кислотаҳои лимӯ дар шароб - 1,0 г/дм ³
46	Қорқарди маҳсулоти машрубот бо мақсади мӯътадил намудани хирарангии маҳсулот бо истифода аз як ё якчанд воситаҳои технологияи зерин: <ul style="list-style-type: none"> - ферросианиди калий ё фитати калсий. Боқимондаи миқдори онҳо дар таркиби маҳсулоти машрубот иҷозат дода намешавад; - кислотаи метавин; - гуммиарабик; - DL-кислотаи шаробӣ (кислотаи ратсемикӣ) ё намаки беасари калий бо мақсади таҳшинсозии изофаҳои калтсий; - битартрати калий, тартрати калтсий – барои тезонидани фурӯнишонии сангҳои шаробӣ; - электродиализ барои тасбитсозии кислотаҳои шаробӣ.
47	Истифодаи сульфати мис барои аз байн бурдани иллатҳои мазза ва бӯй. Таркиби ниҳойии мис дар маҳсулот - 1,0 мг/дм ³
48	Иловаи қанди карамелӣ бо мақсади устувории ранг
49	Ғанигардонӣ - афзудани на зиёдтар аз 4% ҳаҷми ҳиссаи табиӣи спирти этилӣ дар шароб ё шароби рӯймизӣ бо илова намудани шираи ангури ғизонокшуда ё шираи ангури ғизонокшудаи софқоригардида бо ангурҳои тару тоза, ё шираи ангури то чӯшонидан ё дар марҳилаи турушсозӣ ё бо сабаби қисман ғизоноксозии шираи ангур бо истифодаи таровиши баръакс ё қисман

	ғизоноксозии шароб тавассути яхкунӣ; барои шароби мевагӣ - зиёдгардони ҳаҷми ҳиссаи табиӣ спирти этилӣ аз ҳисоби илова кардани моддаҳои қанддор; барои шаробҳои мевагии рӯйимизӣ - на бештар аз 10%, барои навъҳои шароби мевагии қувватноки сахттаъсир - на бештар аз 5%. Ғанигардонӣ танҳо дар солҳои номусоиди пухтарасидани ангур бо иҷозати мақомоти ваколатдори узви Иттиҳодияи иқтисодии Авруосиё ба роҳ монда мешавад
50	Спиртхобонӣ - иловаи спирти этилии софкоришуда аз маводи ғизоӣ, ё муқаттари софкоришудаи шаробӣ, ё муқаттари софкоришудаи ангур, ё муқаттари софкоригардидаи мевагӣ, ё муқаттари шаробӣ, ё муқари мевагӣ, ё муқари шаҳдӣ дар алоҳидагӣ ё дар якҷоягӣ
51	Қисман безараргардони шароб: паст намудани ҳадди ҳиссаи спирти этилӣ дар шароб на зиёда аз 2% бо роҳи буғсозии беҳавоӣ ё бо истифодаи дигар усулҳои физикӣ
52	Блендинг (эгалитатсия, ассамбляж): омехтасозии танҳо як навъ маҳсулоти машруботи дорои баъзе фврқиятҳо дар хусусиятҳои физикӣ-кимиёвӣ ва (ё) органолептикӣ, бо мақсади оmodасозии маҳсулоти машруботи танҳо як навъ, вале бо таркиби якхела
53	Қуюқгардонӣ: омехта намудани як намуд ё намудҳои гуногуни маҳсулоти шаробии аз навъҳои гуногуни ангур, навъҳои гуногуни мева ё шаҳд, дар муҳити гуногун, дар як сол ё солҳои гуногуни ҳосилбандӣ оmodагардида ё омехта намудани шираи навъҳои гуногуни ангур ё намудҳои гуногуни мева, ё шаҳд
54	Ширинсозӣ
55	Хушбӯйсозӣ. Ҳангоми истифодаи моддаҳои хушбӯйкунанда ва шираҳо аз маводи растанӣ сатҳи ниҳойии аксари моддаҳои фаъоли биологӣ дар маҳсулоти шаробӣ бояд тариқи зерин бошад: сафрол ва изосафрол - 2 мг / кг дар маҳсулоти дорои ҳиссаи спирти этилии на зиёда аз 25%, бо истифода аз растаниҳои иланг-иланг ё дарахти кофур, ва 15 мг/кг маҳсулот бо истифодаи чормағзи мускат; кислотаи синилӣ 1 мг барои ҳар фоизи миқдори спирти этилӣ дар маҳсулоти аз бодом, зардолу, гелос ва дигар мева ва баргҳои растаниҳои навъи Prunus оmodагардида; туйона - 5 мг / кг дар маҳсулоти дорои ҳаҷми ҳиссаи спирти этилии на зиёда аз 25%, бо истифодаи пижма, явшон, туи, бӯймодарон ва 25 мг/кг маҳсулоти дорои таркибҳои фармасевтӣ дар асоси мармараки давоӣ, бета-азарон - 1 мг/кг, маҳсулот бо истифодаи шамшергиёҳи навъҳои аврупоӣ ва ҳиндӣ ва (ё) сумдорони аврупоӣ
56	Оmodасозии шароб (маҳсулоти шаробӣ), ё шароби ликёрӣ, ё шароби мевагии қувватнокшуда (сахттаъсир) дар зери пардаи ҳамиртуруш
57	Ташаккули хосиятҳои кафккунандагӣ ва пурчӯшӣ дар шароби пурчӯш, шароби аълосифати пурчӯш, шароби пурчӯши гавҳарӣ, шароби мевагии

	пурчӯш, шароби мевагии пурчӯши гавҳарӣ хангоми истеҳсоли онҳо бо усули классикӣ, усули нигоҳдории мавсимӣ ё усули пайвастаи бетанаффуси нигоҳдорӣ дар зарф
58	Полоиши (муқаттарсозии) шароб ва (ё) шароби софкоришуда, муқаттари шароби спиртдор, шираи туршсохташудаи хушбӯӣ, ғичимкардашуда, фурӯнишиниҳои хамирмоя ва ғализиҳо, мавизи чӯшонидашуда
59	Полоиши фраксионии шароб бо мақсади омодасозии муқари шаробӣ барои брендии аълосифат
60	Полоиши фраксионии шароби мевагии рӯймизӣ бо мақсади омодасозии муқаттари мевагӣ
61	Полоиши фраксионии шароби себӣ бо мақсади омодасозии муқаттари себӣ барои брендии себӣ
62	Истифодаи чӯби булут дар истеҳсоли маҳсулоти машруботба он додани хусусиятҳои хоси органолептикӣ
63	Истифодаи чӯби навъҳои мувофиқи дарахтон дар истеҳсоли арақҳои мевагӣ барои ба онҳо додани хусусиятҳои хоси органолептикӣ
64	Трансваза – усули технологии қабули аз навфишороварии шароби шампанишуда аз бутилҳо ба зарфҳои калон
65	Истифодаи оби омодагардида (ислоҳшуда) дар марҳилаи обхамроҳсозии маҳсулоти машрубот, дар сурати пешбинӣ гардидани ин раванд дар технологияи истеҳсоли

Замимаи 4
ба Регламенти техникии
«Бехатарии маҳсулоти
машрубот»

Талабот ба маҳсулоти пивопазӣ ва маводи хом барои истеҳсоли он

Ҷадвали 1

Талаботи беҳдошти бехатарӣ ба маҳсулоти пивопазӣ ва маводи хом барои
истеҳсоли он

№	Гурӯҳи маҳсулот	Нишондиҳандаҳо	Ҳадди имконпазир	Эзоҳот
	1	2	3	4
1	Пиво, нӯшокиҳои пиво пастеризатсияшуда ва бидуни пастеризатсия	N-нитрозаминаи: ҷамъи нитрозодиметиламинҳо ва нитродиаэтиаминаиҳо	на зиёда аз 0,003 мг/кг	
2	Сумалаки пивопазӣ ³⁷	N-нитрозаминаи: ҷамъи нитрозодиметиламинҳо ва нитродиаэтиаминаиҳо	на зиёда аз 0,015 мг/кг	
		омехтаҳои ғашӣ	на зиёда аз 0,5%	
			ичозат дода намешавад	барои сумалаки аълосифат
		микотоксинҳо:		
		зеараленон	1,0 мг/кг	ҷав, гандум
		бенз(а)пирен	0,001 мг/кг	
3	Ҷав барои пивопазӣ	рутубатнокӣ	на зиёда аз 14,5%	
		софии навъӣ	на кам аз 92%	
		калонҳаҷмӣ (аз элак гузаштан 2,5 x 20 мм)	на кам аз 85%	

		ғаллаи майдадон (тавассути элак гузаранда 2,2 x 20 мм)	на зиёда аз 5%	
		омехтаҳои ғашӣ	на зиёда аз 1%	
		омехтаҳои ғалладонагӣ	на зиёда аз 7,0%	
		сафеда	на кам аз 9,5%, на зиёда аз 12% ¹⁰	
		қобилияти ҳаётӣ	на кам аз 95%	
		қобилияти аз нав сабзидан (нешзанӣ)	на кам аз 95%	
		сироятёбӣ аз зараррасонҳои захираҳои ғалладонагӣ	ичозат дода намешавад	
		сироятёбӣ аз зараррасонҳои захираҳои ғалладонагӣ	зиччии умумии ифлосшавӣ - на зиёда аз 15,0 экз/кг	
4	Концентрати шираи пиво, қиёми сумалак	унсурҳои захрдор:		
		сурб	1,0 мг/кг	
		маргимуш	1,0 мг/кг	
		кадмий	0,2 мг/кг	
		симоб	0,03 мг/кг	
		микотоксинҳо:		
		афлатоксин В ₁	0,005 мг/кг	
		дезоксиниваленол	1,0 мг/кг	
		зеараленон	1,0 мг/кг	
		пеститсидҳо:		

		гексахлорсиклогексан (алфа-, бета-, гамма- изомерҳо)	0,5 мг/кг	
		ДДТ ва метаболитҳои он	0,02 мг/кг	
		2,4-кислотаи Д, намак ва эфирҳои он	ичозат дода намешавад	
		радионуклидҳо:		
		сезий-137	80 Бк/кг	
		стронсий-90	100 Бк/кг	

Эзоҳ: 1. Миқдори унсурҳои захрдор, микотоксинҳо, пестисидҳо дар сумалак бо назардошти мавҷудияти онҳо дар маводи истеҳсоли (чав, гандум, чавдор) ба меъёр дароварда мешавад.

2. Ҳангоми шароити номусоиди иқлимӣ ва дар мурати мавҷуд набудани ҷави сифатноки пивопазӣ ба коркарди дубораи сумалаки ҷавӣ бо миқдори сафедаи бештар аз 12 % иҷозат додв мешавад.

Меъёрҳои беҳатарии микробиологии пиво ва нӯшокиҳои дар асоси пиво омодашаванда

№	Гурӯҳи маҳсулот	Шумораи микробуниҳои мезофилии аэробӣ ва факултативӣ-анаэробӣ, шумораи воҳидҳои барангезандаи колониҳо/см ³ , на зиёда аз	Ҳаҷми (вазни) маҳсулоте, см ³ (г), ки бактерияҳои гурӯҳи микроби чӯбчашакл роҳ дода намешавад (колиформҳо)	Ҳамирма ва мағорбандӣ, шумораи воҳидҳои барангезандаи колониҳо/см ³ (г), на зиёда аз
	1	2	3	4
1	Пиво, нӯшокиҳои пиво бе пастеризатсия			
	- дар кегҳо	ба меъёр дароварда намешавад	3,0	ба меъёр дароварда намешавад
	- дар бутилҳо, банкаҳо	ба меъёр дароварда намешавад	10,0	ба меъёр дароварда намешавад
2	Пиво, нӯшокиҳои пиво, пастеризатсияшуда ва бесамаршуда	500	10,0	40
3	Пиво, нӯшокиҳои пиво бе пастеризатсия ва рехташаванда	ба меъёр дароварда намешавад	1,0	ба меъёр дароварда намешавад

Нишондиҳандаҳои бехатарии микробиологии маводи пивопазӣ

Гурӯҳи маҳсулот	Шумораи микробуниҳои мезофилии аэробӣ ва факултативӣ-анаэробӣ, шумораи воҳидҳои барангезандаи колониҳо /см, на зиёда аз	Ҳаҷми (вазни) маҳсулоте, см ³ (г), ки бактерияҳои гурӯҳи микроби чӯбчашакл роҳ дода намешавад (колиформҳо)	Вазни маҳсуот (г), ки моддаҳои патогенӣ, аз ҷумла салмонеллаҳо роҳ дода намешаванд	Эзоҳот
1	2	3	4	5
Ғизонокии шираи пиво, қиёми сумалак	5 x 10	0,1	25	Ҳамирма ва мағорбандӣ, (дар ҳаҷми) 100 шумораи воҳидҳои барангезандаи колониҳо/г, на зиёда аз

Нишондиҳандаҳои органолептикии пиво

№	Номгӯи нишондиҳандаҳо	Навъи пиво			
		пивои полудашуда		пивои нополуда (софкоришуда и софкоринашуда)	
		равшан	хиратоб	равшан	хиратоб
1	2	3	4	5	
1	Шаффофият	моеъи шаффофи кафккунанда, бе таҳшин ва маводи бегона, ки ба пиво хос нестанд. Дар раванди нигоҳдорӣ ба пайдоиши заррачаҳои таркиби сафеда даббоғӣ иҷозат дода мешавад. Барои пивои гандумӣ аз опализатсияи паст то устувор иҷозат дода мешавад.		моеъи ғайришаффоф ё шаффофи бо опалессенсия кафккунанда, бе маводи бегона ба пиво хос набуда. Дар раванди нигоҳдорӣ ба пайдоиши заррачаҳои таркиби сафеда даббоғӣ иҷозат дода мешавад. Фурӯнишинии хамиртуруш иҷозат дода мешавад.	
2	Хушбӯӣ	тоза, чӯшонидашуда, сумалакдор, бо бӯӣи хуши розак, бе бӯӣҳои бегона		чӯшонидашуда, сумалакдор, бо бӯӣи хуши розак, ранги хамиртуруш, бе бӯӣҳои бегона иҷозат дода мешавад	
3	Таъм	тоза, чӯшонидашуда, сумалакдор, бо маззаи талхи розак, бе бӯӣҳои бегона Дар пивои гандумӣ мавҷудияти лавни тундмаззаи хушбӯӣ дар таъму бӯӣ ба мушоҳида мерасад	пурра, сумалакдор, бо ифодаи таъми дигари карамелӣ ё таъми сӯзони сумалак, бе маззаи дигари бегона	чӯшонидашуда, сумалакдор, бо маззаи талхи розак, таъми дигари хамиртуруш иҷозат дода мешавад Дар пивои гандумӣ мавҷудияти лавни тундмаззаи хушбӯӣ дар таъму бӯӣ ба мушоҳида мерасад	сумалакдор, бо ифодаи таъми дигари карамелӣ ё таъми сӯзони сумалак, бе маззаи дигари бегона

Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвии пивои равшан

№	Номгӯи нишондиҳанда	Ширанокии сароғози шираҳо (%)														
		8 ва зиёда, кам-тар аз 9	9 ва зиёда, кам-тар аз 10	10 ва зиёда, кам-тар аз 11	11 ва зиёда, кам-тар аз 12	12 ва зиёда, кам-тар аз 13	13 ва зиёда, кам-тар аз 14	14 ва зиёда, кам-тар аз 15	15 ва зиёда, кам-тар аз 16	16 ва зиёда, кам-тар аз 17	17 ва зиёда, кам-тар аз 18	18 ва зиёда, кам-тар аз 19	19 ва зиёда, кам-тар аз 20	20 ва зиёда, кам-тар аз 21	21 ва зиёда, кам-тар аз 22	22 ва зиёда аз
1	Ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ (қувватнокӣ) (%), на кам аз	2,8	3,2	3,6	4,0	4,5	4,7	4,8	5,4	5,8	6,2	6,6	7,1	7,9	8,2	8,6
2	Кислотанокӣ (к. воҳ.), на зиёда аз	2,5	2,5	2,6	2,6	3,2	3,2	3,6	3,6	4,5	4,5	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
3	рН								3,8 - 4,8							
4	Ранг (р. воҳ.)								0,4 - 2,5							
5	Ранг (воҳ. EBC)								6,5 - 31							
6	Вазни ҳиссаи диоксиди карбон (%), на кам аз								0,40							
7	Кафккунӣ:															
	- баландии кафкҳо (мм), на								40							

кам аз																
2) устувори кафк (дак.), на кам аз								3								

- Эзоҳ: 1. Ҳиссаи умумии диоксидаи карбон дар пиво бо тарашшуҳ дар бутилҳо ва банкаҳо муайян карда мешавад.
2. Тамоили имконпазири ширанокии сароғози шираҳо $\pm 0,3\%$.
3. Муайянсозии яке аз нишондиҳандаҳои «Кислотанокӣ» ё «рН» иҷозат дода мешавад.
4. Ифодаи нишондиҳандаи «Ранг» дар яке аз воҳидҳои нишондодашуда иҷозат дода мешавад.

Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвӣ пивои хиратоб

№	Номгӯи нишондиҳанда	Ширанокии сароғози шираҳо (%)												
		10 ва зиёда, кам-тар аз 11	11 ва зиёда, кам-тар аз 12	12 ва зиёда, кам-тар аз 13	13 ва зиёда, кам-тар аз 14	14 ва зиёда, кам-тар аз 15	15 ва зиёда, кам-тар аз 16	16 ва зиёда, кам-тар аз 17	17 ва зиёда, кам-тар аз 18	18 ва зиёда, кам-тар аз 19	19 ва зиёда, кам-тар аз 20	20 ва зиёда, кам-тар аз 21	21 ва зиёда, кам-тар аз 22	22 ва зиёда аз
1	Ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ (қувватнокӣ) (%), на кам аз	3,2	3,9	4,1	4,4	4,7	4,9	5,2	5,7	5,9	6,0	6,8	7,4	8,0
2	Кислотанокӣ (к. воҳ.), на зиёда аз	2,8	2,8	3,2	3,2	3,5	3,5	4,5	4,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
3	pH							3,8 - 4,8						
4	Ранг (р. воҳ.)							зиёда аз 2,5						
5	Ранг (воҳ. EBC)							зиёда аз 31						
6	Вазни ҳиссаи диоксиди карбон (%), на кам аз							0,40						
7	Кафккунӣ:													
	- баландии кафкҳо (мм), на кам аз							40						
	- устувории кафк (дақ.), на кам аз							3						

Нишондиҳандаҳои физикӣ-кимиёвии пивои гандумӣ

№	Номгӯи нишондиҳандаҳо барои пивои гандумии равшан ва тираранг	Ширанокии сароғози шираҳо (%)				
		11 ва зиёда, камтар аз 12	12 ва зиёда, камтар аз 13	13 ва зиёда, камтар аз 14	14 ва зиёда, камтар аз 15	15 ва зиёда, камтар аз 16
1	Ҳаҷми ҳиссаи спирти этилӣ (қувватнокӣ) (%), на кам аз	2,5	3,5	4,5	4,5	5,0
2	Кислотанокӣ (к. воҳ.), на зиёда аз			3,2		
3	рН			3,6 - 4,8		
4	Ранг (р. воҳ.):					
	- барои пивои равшан	аз 0,2 то 2,5 иловатан				
	- барои пивои хиратоб	зиёдтар аз 2,5				
5	Ранг (воҳ. EBC):					
	- барои пивои равшан	аз 3,4 то 31 включительно				
	- барои пивои хиратоб	зиёдтар аз 31				
6	Вазни ҳиссаи диоксидаи карбон (%), на кам аз			0,30		
7	Кафккунӣ:					
	- баландии кафкҳо (мм), на кам аз			40		
	- устувории кафк (дақ.), на кам аз			4		

Эзоҳ: 1. Ҳиссаи умумии диоксидаи карбон дар пиво бо тарашшуҳ дар бутилҳо ва банкаҳо муайян карда мешавад.

2. Тамоили имконпазири ширанокии сароғози шираҳо $\pm 0,3\%$.

3. Муайянсозии яке аз нишондиҳандаҳои «Кислотанокӣ» ё «рН» иҷозат дода мешавад.

4. Ифодаи нишондиҳандаи «Ранг» дар яке аз воҳидҳои нишондодашуда иҷозат дода мешавад.

Иловаҳои ғизоии, ҳангоми истеҳсоли пиво ба истифода иҷозатдодашуда

№	Иловаи ғизоӣ	Ҳадди ниҳоии таркибӣ
1	Ранги қанд с E150c	50 г/кг
2	Ранги қанд d E150d	50 г/кг
3	Кармин E120	100 мг/кг
4	Каротин E160a, бета-каротин E160a (ii), ангишти растанӣ E153	600 мг/кг
5	Этилендиаминтетраацетат E386	25 мг/кг
6	Полидиметилсилоксан E900	10 мг/кг
7	Поливинилпирролидон E1201	10 мг/кг
8	Сулфитҳо: гидросулфити (бисулфити) калий E228, гидросулфити калтсий E227, гидросулфити натрий E222, пиросулфити калий E224, пиросулфити натрий E223, сулфити калий E225, сулфити калтсий E226, сулфити натрий E221	50 мг/кг

Эзоҳ: Дигар иловаҳои ғизоии иҷроқунандаи амалҳои технологӣ мутобиқи дигар регламентҳои техникӣ, ки эътиборашон ба онҳо татбиқ мегардад, қабул карда мешаванд.